

E-NEWSLETTER

Sayı 19 | Temmuz 2025 | www.wald.org.tr

2025

Barışı Konuşan
Ekonomiyi Yöneten
Bölgeyi Dönüştüren:
Türkiye

Championing Peace
Steering Economic Growth
Redefining the Region:
Türkiye

Dr. Mehmet DUMAN
04

Ahmet Misbah DEMİRCAN
16

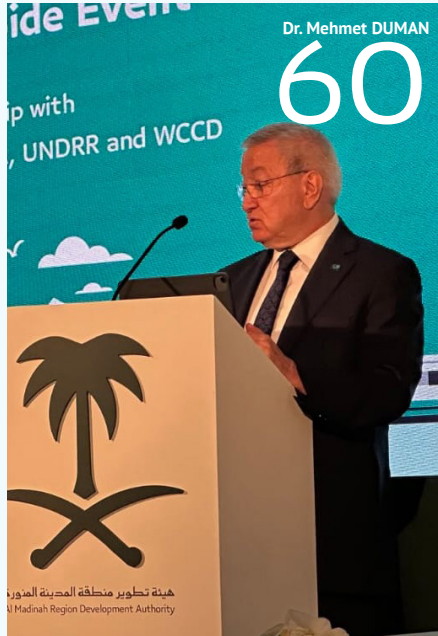
Bedrettin DALAN
46

Özcan TIKİT
06

İbrahim ACAR
28

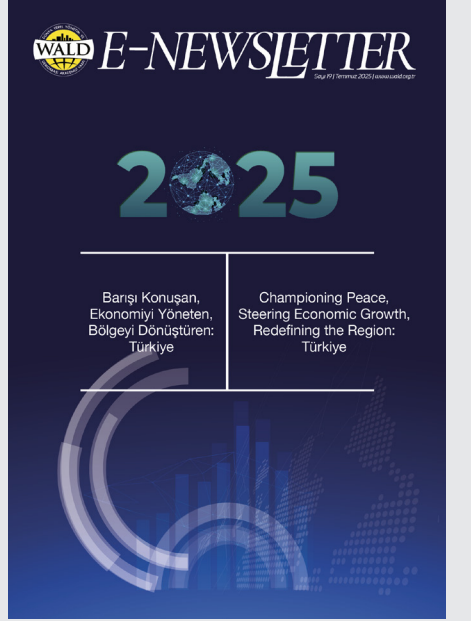
Dr. Mehmet DUMAN
60

İÇİNDEKİLER

- 04 Editöryal
Editorial
- 6 Terörsüz Bir Gelecek İçin:
Türkiye'nin Bölgesel Vizyonu ve
Uluslararası Yansımaları
Towards a Future Free from
Terrorism: Türkiye's Regional
Vision and Its International
Reflections
- 16 Kuzey Afrîka'da Yükselen
Dostluk: Tunus-Türkiye
İlişkilerine Derin Bakış
Rising Friendship in North Africa:
An In-Depth Look at Tunisia-
Türkiye Relations
- 28 Barışın Ekonomik Karşılığı:
Türkiye İçin Yeni Bir Kalkınma
Sayfası
The Economic Value of Peace:
A New Chapter in Development
for Türkiye
- 46 Geçmişten Geleceğe Bir Bakış,
Yerel Yönetim Mirası ve Vizyon
A Glimpse from the Past to the
Future: The Legacy and Vision of
Local Governance...
- 60 2030'a Beş Kala
Yerelin Gücüyle
Küresel Ortaklıklar İnşa Ediliyor
Five Years to 2030
Building Global
Partnerships through
Local Empowerment

SAYI 19
TEMMUZ 2025

WALD E-NEWSLETTER
Sayı 19 | Temmuz 2025 | www.wald.org.tr

İmtiyaz Sahibi
Dünya Yerel Yönetim ve
Demokrasi Akademisi Vakfı

KONUŞAN DİPLOMASİYLE İNŞA EDİLEN GELECEK

Dr. Mehmet DUMAN

WALD Yönetim Kurulu Başkanı - WALD Chairman of the Executive Board

Küresel ölçekte belirsizliklerin ve dönüşümlerin hızlandığı bir dönemde, toplumsal huzuru, bölgesel istikrarı ve kalkınmayı önceleyen yaklaşımlar her zamankinden daha fazla önem kazanıyor. Güvenlikten ekonomiye, diplomasiden yerel yönetişime uzanan geniş bir yelpazede şekillenen bu yeni dönemde, ülkelerin yalnızca krizlere karşı gösterdiği refleksler değil, aynı zamanda sergilediği vizyoner tutumlar da geleceğin yönünü belirliyor. Bu bağlamda, konuşan diplomasi, yalnızca sessizleşen çatışmaların yerini almakla kalmıyor; aynı zamanda toplumların ortak geleceğine dair umutları besleyen en güçlü araçlardan biri hâline geliyor.

Bugün terörden arındırılmış, daha müreffeh bir Türkiye ideali; yalnızca bir güvenlik meselesi değil, aynı zamanda bir adalet, kapsayıcılık ve kalkınma meselesidir. Ekonomik gelişmelerin ulusal güvenlik stratejileriyle uyumlu hâle gelmesi, toplumsal dayanışmayı artıran politikaların hayata geçirilmesi ve tüm bunların kapsayıcı bir yönetim anlayışıyla bütünleşmesi, kalıcı barışın da temel taşlarını oluşturuyor. Bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, üretken kapasitenin güçlendirilmesi ve her vatandaşın sürece dâhil edildiği bir toplumsal yapı, yalnızca ekonomik büyümeyi değil, aynı zamanda güvenli bir yaşam iklimini de mümkün kılıyor. Bu çok katmanlı gerçeklik, hem ulusal vizyonu hem de uluslararası ilişkileri yeniden anlamlandırmayı gerekli kılıyor.

Bölgesel ölçekte dostluk ilişkilerinin derinleştiği, karşılıklı güvenin ve anlayışın ön planda tutulduğu

A FUTURE BUILT ON DIALOGUE DRIVEN DIPLOMACY

In an era where uncertainties and transformations are accelerating on a global scale, approaches that prioritize social peace, regional stability, and development are becoming more important than ever. In this new period shaped by a wide spectrum from security to economy, from diplomacy to local governance it is not only the reactive measures taken by countries against crises that matter, but also the visionary attitudes they display that shape the course of the future. In this context, speaking diplomacy is not merely replacing silenced conflicts; it is also becoming one of the most powerful tools for nurturing hope for a shared future among societies.

Today, the ideal of a more prosperous and terror-free Türkiye is not merely a security issue; it is also a matter of justice, inclusivity, and development. Aligning economic progress with national security strategies, implementing policies that enhance social solidarity, and integrating all these within an inclusive governance approach form the cornerstones of lasting peace. Addressing regional inequalities, strengthening productive capacity, and building a social structure in which every citizen is included in the process not only enables economic growth but also fosters a secure living environment. This multi-layered reality necessitates a redefinition of both national vision and international relations.

We are going through a period in which friendly relations are deepening on a regional scale, and

bir dönemden geçiyoruz. Tarihsel bağların, ortak değerlerin ve stratejik iş birliklerinin ışığında gelişen diplomatik ilişkiler, yalnızca devletlerarası diyalogu değil, aynı zamanda halklar arası yakınlaşmayı da güçlendiriyor. Akdeniz'in iki yakasında kurulan köprüler, ekonomik ve kültürel etkileşimlerle beslenirken, bu ilişkilerin toplumsal düzeyde karşılık bulması, bölgesel barış ve refah için yeni kapılar aralıyor. Bu noktada diplomasi, yalnızca protokol sınırlarında kalmayan; insanı odağına alan, kapsayıcı ve uzun soluklu bir inşa süreci olarak karşımıza çıkıyor.

Geçmişin birikiminden beslenen, geleceğe yön vermeyi hedefleyen yerel yönetim deneyimleri de bu çok katmanlı dönüşüm sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Yerel yönetimler yalnızca hizmet sunan kurumlar değil; aynı zamanda toplumsal belleği taşıyan, vatandaşla en yakın teması kuran, yerel demokrasiyi besleyen ve yönetim kültürünü derinleştiren yapılardır. Bu yapılar, hem geçmişin izlerini hem de geleceğin sorumluluğunu taşırlar. Bugün bu mirası anlamak ve yeniden değerlendirmek, yalnızca kentlerimizin değil, aynı zamanda toplumumuzun geleceğini de şekillendirecek bir farkındalığın oluşmasına katkı sunmaktadır.

WALD olarak bizler, yerelden küresele uzanan tüm düzlemlerde adalet, dayanışma ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda düşünmeyi, üretmeyi ve ilham vermeyi sorumluluk biliyoruz. Bugün, bu izleri yeniden keşfetmek, onlardan ilham almak ve geleceği bu bilinçle kurmak; yalnızca bir tercih değil, tarihsel bir sorumluluktur. Çünkü geleceği sağlam temeller üzerinde inşa edebilmenin yolu, geçmişi yalnızca hatırlamakla kalmayıp, onu çağın ihtiyaçları doğrultusunda yeniden yorumlamaktan geçmektedir. Her sayımızda olduğu gibi bu sayımızda da; suskunluğun yerini alan bilinçli bir diyalog, savunmanın ötesine geçen bir güvenlik anlayışı ve geçmişten geleceğe taşınan değerlerle yeni bir ufuk sunmayı amaçlıyoruz. Okuyucularımızı bu yolculuğun bir parçası olmaya, düşünmeye ve birlikte inşa etmeye davet ediyoruz.

mutual trust and understanding are prioritized. Diplomatic ties, shaped by historical bonds, shared values, and strategic partnerships, not only enhance intergovernmental dialogue but also strengthen people-to-people engagement. The bridges built across the Mediterranean are nourished by economic and cultural exchanges, and as these relations find resonance at the societal level, they open new avenues for regional peace and prosperity. At this point, diplomacy emerges not merely as a matter of protocol, but as an inclusive, human-centered, and long-term process of construction.

Local governance experiences nourished by the legacy of the past and aiming to shape the future are also an integral part of this multi-layered transformation process. Local governments are not merely service providers; they are institutions that carry collective memory, maintain the closest connection with citizens, nurture local democracy, and deepen the culture of governance. These structures bear both the traces of the past and the responsibility for the future. Today, understanding and re-evaluating this legacy contributes to the emergence of an awareness that will shape not only the future of our cities but also of our society as a whole.

At WALD, we consider it our responsibility to think, create, and inspire in line with the principles of justice, solidarity, and sustainable development across all levels, from local to global. Today, rediscovering these traces, drawing inspiration from them, and building the future with this awareness is not merely a choice but a historical responsibility. For building a solid future requires not only remembering the past but also reinterpreting it in light of the needs of our time. As in every issue, in this edition as well, we aim to offer a new horizon through conscious dialogue replacing silence, a security perspective that goes beyond defense, and values carried from the past into the future. We invite our readers to become part of this journey, to reflect, and to build together.

TERÖRSÜZ BİR GELECEK İÇİN: TÜRKİYE’NİN BÖLGESEL VİZYONU VE ULUSLARARASI YANSIMALARI

Özcan TİKİT
Anadolu Ajansı Dış Politika Analisti

Orta Doğu’nun tarihsel fay hatlarında yeniden şekillenen güç dengeleri, uluslararası sistemin sınırdığı bir dönemin habercisi. Devlet dışı aktörlerin karmaşıklaştığı, güvenlik tehditlerinin sınır aşan nitelik kazandığı ve diplomatik parametrelerin hızla değiştiği bu yeni denklemden, Türkiye’nin pozisyonu hem içeride hem de dışarıda yeniden tanımlanıyor.

Bu bağlamda, WALD Newsletter olarak, uzun yıllara dayanan gazetecilik tecrübesi ve analitik bakış açısıyla dikkat çeken Anadolu Ajansı Dış Politika Analisti Özcan TİKİT ile güncel gelişmeleri, Türkiye’nin terörle mücadele stratejisini ve bölgesel barış mimarisindeki rolünü ele aldığımız özel bir söyleşi gerçekleştirdik.

Sayın TİKİT, Süveyda’dan Şam’a, Tel Aviv’den Bakü’ye uzanan bat üzerinde gelişen yeni gerilim noktalarını analiz ederken; Türkiye’nin hem içeride güvenliği yeniden tanımlayan politikalarını hem de bölgeye dönük diplomatik kapasitesini, çarpıcı bir perspektifle değerlendiriyor. Bu söyleşi; güç boşluklarının, kırılan ittifakların ve değişen uluslararası normların içinde Türkiye’nin nasıl bir bölgesel akıl geliştirebileceğine dair önemli ipuçları sunuyor.

TOWARDS A FUTURE FREE FROM TERRORISM: TÜRKİYE’S REGIONAL VISION AND ITS INTERNATIONAL REFLECTIONS

Özcan TİKİT
Foreign Policy Analyst at Anadolu Agency

The shifting balance of power along the historical fault lines of the Middle East heralds a period in which the international system is being tested. In this new equation marked by the increasing complexity of non-state actors, the transnational nature of security threats, and rapidly evolving diplomatic parameters Türkiye’s position is being redefined both domestically and internationally.

In this context, as WALD Newsletter, we conducted an exclusive interview with Anadolu Agency Foreign Policy Analyst Özcan TİKİT, whose long-standing journalistic experience and analytical perspective stand out. We discussed current developments, Türkiye’s counter-terrorism strategy, and its role within the regional peace architecture.

Mr. TİKİT offers a striking perspective while analyzing emerging points of tension along the axis from Sweida to Damascus, and from Tel Aviv to Baku; evaluating Türkiye’s domestic policies that redefine security as well as its diplomatic capacity toward the region. This interview provides valuable insights into how Türkiye can develop a regional strategic mindset amid power vacuums, fragile alliances, and evolving international norms.

Suriye-İsrail hattındaki gerilim yeniden alevlendi. Bu son gelişmeleri nasıl okumak gerekir? Sizce bu çatışmaların arka planında nasıl bir bölgesel satranç oynanıyor? Bahse konu gerilim yanlış nitelendirildi. Meseleye baktığımızda işin başında en azından Süveyda’da başlayan olay sürecin en başında İsrail-Şam çatışması söz konusu değildi. Söz konusu olan Bedevi Arap aşiretleri ile Dürziler arası bir gerilimin tetiklediği bir çatışmaydı. Bu da asırları aşan zaman zaman çatışmaya dönüşen çoğu kez yerel ölçekte kalan eski bir gerilim aslında. Yeni olan öncesi ve sonrası yaşananlardı bence.

Hatırlarsanız Şam yönetimi bu gerilimden kısa süre önce Bakü’de İsrail ile bir görüşme gerçekleştirmişti. Bu aslında yaklaşık bir ay önce Türkiye ve İsrail arasında Bakü’de gerçekleşen görüşmelerin devamı niteliğinde de okunabilir. O görüşmede Türkiye ile İsrail arasında hangi müşterek çizgilerde buluşuldu bilmiyoruz. Ancak İsrail’in görüşmede Şam’a Dürzi bölgesine bir askeri konuşlanma yapmayacağını dayattığı iddia edildi. Bununla birlikte az önce bahsettiğim yerel ölçekli çatışma başlayınca biz ilk hamlenin biraz gecikmeli de olsa Şam yönetimi tarafından geldiğini görüyoruz.

Şara yönetimi organize Bedevi Araplar ve Dürzileri arasındaki çatışmalara müdahale etti. Gecikmeli olmasının Dürzilere devlet otoritesinin azınlıkları korumaya işlevsel olduğunu hatırlatma maksatlı olduğu kanaatindeyim. Gelgelelim müdahalede kullanılan güçlerin Dürzi sivilere yönelik tutumları devlet gücü olmaktan hayli uzak olunca işler tersine döndü. Ortaya çıkan manzara Suriyelilerin istikrar ve istikbalini düşünenler açısından düşmanı sevindirecek cinsten bir hadiseydi aslında.

İsrail’in fırsatı okuyup müdahalesi bunun ardından yaşandı. İsrail’in yaptığı müdahalenin yöntemi iyi okunmalı. İsrail Bedevi Arapları hedef almadı, yani sahada iki halk arasında bir tercihe gitmedi. Bombalanan hedeflere baktığımızda HTŞ’nin başını çektiği Suriye yönetiminin caydırıcılık ekseninde önceliklendirdiğini görüyoruz. Mesela Cumhurbaşkanlığı Sarayının Bahçesi ve Savunma Bakanlığı vuruldu. Dolayısıyla biz bunları Dürzüleri korumaya yönelik olmaktan ziyade Suriye’deki HTŞ’ye karşı diplomasisini tahkim eden askeri caydırıcılık inşa eden saldırılar olarak görebiliriz.

Şimdi ABD ve Fransa araya girmiş görünüyor. Paris’te Bakü’de görüşmeler yapılıyor, çözüm bulunacaktır. Bundan sonra Şam’ın Süveyda’da askeri anlamda gücünü hissettirme çabasının kısa ve orta vadede sonuç doğurmaz daha fazla sorun doğurma ihtimali ise hayli güçlüdür.

Tensions along the Syria-Israel line have flared up again. How should we interpret these recent developments? What kind of regional chess game do you think is being played behind these conflicts?

The tension in question has been mischaracterized. At the outset of the incident, which began at least in Sweida, it was not initially a conflict between Israel and Damascus. Rather, it was a clash triggered by tensions between Bedouin Arab tribes and Druze communities an ancient discord that has, over centuries, occasionally erupted into localized conflict. What is new are the events that occurred before and after this period.

If you recall, the Damascus administration held talks with Israel in Baku shortly before these tensions escalated. This can be seen as a continuation of discussions that took place approximately a month earlier between Türkiye and Israel in Baku. The common ground reached between Türkiye and Israel in those talks remains unclear. However, it has been alleged that Israel insisted during the meeting that Damascus refrain from establishing a military presence in the Druze region. Nonetheless, once the localized conflict I mentioned began, we observed that the initial response albeit somewhat delayed came from the Damascus administration.

The regime intervened in the clashes between the organized Bedouin Arabs and Druze. The delay, I believe, was intended as a reminder that state authority must protect minorities for it to be functional. However, the conduct of the forces involved in the intervention toward Druze civilians was far from that of a legitimate state authority, turning the situation upside down. The resulting scenario was, in fact, a development that would please adversaries concerned with the stability and future of Syrians.

Israel seized the opportunity and intervened thereafter. The method of Israel’s intervention should be carefully analyzed. Israel did not target the Bedouin Arabs; in other words, it did not take sides between the two peoples on the ground. When examining the targeted sites, it becomes clear that the Syrian administration, led by HTŞ, prioritized these locations within a deterrence framework. For instance, the Presidential Palace gardens and the Ministry of Defense were struck. Therefore, we can interpret these attacks not as efforts to protect the Druze community but rather as military strikes aimed at reinforcing Syria’s deterrence diplomacy against HTŞ.

It appears that the United States and France have now intervened. Negotiations are taking place in Paris and Baku, and a resolution is expected. Going forward, Damascus’s efforts to assert its military presence in Sweida are unlikely to yield results in the short or medium term, and there is a strong possibility that such actions could generate further problems.

Türkiye'nin bugerilim karşısında sergilediği diplomatik duruşu ve açıklamaları nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce Türkiye, burada yalnızca bir arabulucu mu, yoksa yeni bir güvenlik mimarisinin kilit aktörü mü?

Türkiye'nin gerilimin lokal doğasını ve diğer üçüncü aktörlerin bağlantıların hesaplarını nasıl okuduğunu anlamaya çalışıyorum. Şam bu meselede kendi halklarından birini diğerine tercih eden bir resim çizdi. Niyeti bu muydu, belki öyleydi belki de değildi bilmiyoruz. Sonuçta ordunun askeri olarak hareket eden, üniformasını giyen herkes devlet ciddiyeti ve hukuku ekseninde hareket etmelidir, çünkü devleti temsil eder, adil devlet de vatandaşları arasında ayırım gözetmez, herkes yasalar önünde eşittir.

How do you evaluate Turkey's diplomatic stance and statements in the face of this tension? Do you think Turkey is merely a mediator here, or is it a key actor in the construction of a new security architecture?

I am trying to understand how Türkiye interprets the local nature of the tension and the calculations of other third-party actors involved. Damascus has portrayed an image of favoring one segment of its population over another. Whether this was the intent or not remains unclear. Ultimately, everyone acting as a member of the military and wearing the uniform must operate within the framework of state discipline and law, as they represent the state. A just state does not discriminate among its citizens; all are equal before the law.

Türkiye de Şam'ı destekleyince Türkiye'nin Suriye sahasında arzulanması gereken ideal kimliğiyle pek örtüşmemesi gereken bir görüntü oluştu. Amaç bu değilse de ilgililerin algının neden böyle olduğunu sorgulaması gerekir. Türkiye'nin arabulucu olması şu ana kadar sergilediği duruş ile pek kolay olacak bir şey gibi görünmüyor. İsrail'de Netanyahu iktidarda olduğu sürece, Türkiye'nin Suriye ile İsrail arasında açık bir şekilde arabulucu olması düşük bir ihtimaldir. Ancak Türkiye'nin, geçmişte olduğu gibi bugün de bölgenin güvenlik mimarisinde önemli bir konuma sahip olduğu açıktır. Bu rolün yarın da önemini koruyacağına şüphe yoktur. Ancak Türkiye'nin, bölgedeki tüm halkları kapsayan temel bir taşıyıcı unsur mu olacağı, yoksa büyük ve çok paydaşlı bu mimaride önemli sütunlardan sadece biri olarak mı kalacağı sorusunun cevabını görmek için zamana ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Amerika Birleşik Devletleri'nin bu sürece yönelik yaklaşımını nasıl yorumluyorsunuz? Washington'un tavrı, bölgede yeni dengelerin oluşumuna mı işaret ediyor?

Amerika Birleşik Devletleri'nin tutumu deyince homojen bir yaklaşımdan söz edemeyiz. Başkan Donald Trump yönetiminin Türkiye, Suriye ve Lübnan yaklaşımı Türkiye'nin son 15 yıllık bölgeye yönelik yaklaşımıyla şu anki tablo büyük ölçüde örtüşüyor gibi görünmektedir. Ancak ortaya konan söylemlerin taktiksel bir hamle mi yoksa gerçek bir niyetin yansıması mı olduğu konusunda emin olmak güçtür. Nitekim, Trump dönemindeki tutarsız yaklaşımlar hafızalardaki yerini korumaktadır; zira

When Türkiye supported Damascus, it created an image that does not fully align with the ideal role Türkiye is expected to play in the Syrian arena. Even if this was not the intention, those concerned should reflect on why such a perception has arisen. Given Türkiye's stance thus far, it does not appear easy for Türkiye to act as a mediator. As long as Netanyahu remains in power in Israel, it is unlikely that Türkiye will act as a clear mediator between Syria and Israel. However, it is evident that Türkiye, as in the past, continues to hold a significant position within the region's security architecture. There is no doubt that this role will remain important in the future. Yet, I believe time is needed to see whether Türkiye will become the fundamental pillar encompassing all peoples in the region or remain one of the many important pillars within this large and multi-stakeholder framework.

How do you interpret the United States' approach to this process? Does Washington's attitude indicate the emergence of new balances in the region?

When it comes to the United States' stance, we cannot speak of a homogeneous approach. The Trump administration's policies toward Türkiye, Syria, and Lebanon appear to largely align with Türkiye's regional approach over the past 15 years. However, it remains difficult to determine whether the statements made were tactical maneuvers or genuine intentions. Indeed, inconsistent policies during the Trump era have left a lasting impression; he demonstrated a political profile

kendisi, bir gün 'kara' dediğine ertesi gün 'ak' diyebilen bir siyasi profil olduğunu ispatlamış bulunuyor. Ayrıca, Başkan Trump'ın bazı yakın çevresinin Türkiye'yi tam anlamıyla eşit bir müttefik olarak görmediği kanatindeyim. Amerikan müesses nizamının yani Pentagon ve CIA hattının Türkiye'nin vizyonuna ve misyonuna yönelik yaklaşımında da henüz net bir değişiklik olduğunu düşünmüyorum. Türkiye'ye karşı daha çok Çin fobisinden kaynaklanan bir denge yaklaşımının belirlediğini görüyoruz. Bu yaklaşımın geleceğinde, Çin'in yanı sıra Rusya ile ABD arasındaki ilişkiler de belirleyici olacaktır. ABD ile yakınlaşma Çin ve Rusya ile ilişkilerimizde dengeyi sarsacaksa dikkatli olunması gerektiği kanaatindeyim. Başat güçler arasındaki dengelerde yaşanan keskin değişimlerin nelere mal olabileceğini, Birinci Dünya Savaşı öncesinde Almanya ile imzalanan ittifak anlaşmasının sonuçlarından açıkça görebiliriz. Almanya ile ittifak kurma arayışı, bir yandan İngiltere'de Türkiye'ye dostane yaklaşmayan çevrelerin güç kazanmasına zemin hazırlamış, diğer yandan ise İstanbul'a yönelik bakışta belirleyici bir kırılmanın yaşanmasına neden olmuştur.

capable of calling something “black” one day and “white” the next. Furthermore, I believe some of President Trump’s close associates did not view Türkiye as a fully equal ally. I do not perceive a clear shift yet in the approach of the American establishment namely the Pentagon and CIA toward Türkiye’s vision and mission. What we are witnessing is more of a balancing approach rooted in a China phobia. The future of this approach will also be shaped by the relations between the United States, China, and Russia. I believe caution is warranted if rapprochement with the U.S. disrupts Türkiye’s balancing of relations with China and Russia. We can clearly observe the consequences that sharp shifts in the balance of great powers can bring, as evidenced by the alliance agreement with Germany before World War I. The attempt to form an alliance with Germany paved the way for forces in Britain unfriendly to Türkiye to gain influence, and also caused a decisive rupture in perceptions toward Istanbul.

Suriye'deki iç savaşın gölgesinde süregelen bu yeni gerilim, mülteci hareketliliğinden enerji koridorlarına kadar birçok alanı etkileyebilir. Sizce önümüzdeki süreçte bölgesel istikrarı en çok hangi alanlarda tehdit bekliyor?

Bölgesel istikrarı teşvik eden faktörler sizin de ifade ettiğiniz gibi ticaret koridorları ve enerji koridorlarından oluşuyor. Bununla birlikte bu ticaret hatları ve enerji koridorları noktasında da bölgesel ve küresel aktörler arasında çatışma potansiyelini yükselten rekabetlerin olduğunu unutmamak lazım. İstikrarı tehdit eden faktörler ise dün ve bugün olduğu gibi yarın da zengin ve yoksul arasındaki uçurum, nepotizm, liyakata dayalı olmayan bürokrasi, demokrasi ve hukukun üstünlüğü ile alakası olmayan, İslamı önemsiyor görünmekle birlikte İslamın adaleti önemseyen özüyle de zerre örtüşmeyen Ortadoğu gerçekleri olacaktır. Bölgedeki nice gerilimin, geri kalmışlığın temelinde yatan da bu ana faktörlerdir. Düzelmeyle yönelik samimi bir yaklaşım henüz bölge genelinde tartışma konusu bile olabilmiş değil. Maalesef Arap Baharı sonrasında bu kavramlara düşmanlık neredeyse meşrulaştırıldı.

Uluslararası toplumun tepkisi, özellikle BM ve AB düzeyindeki açıklamalar bağlamında size göre ne kadar caydırıcı ya da etkili oldu? Yoksa bu tepkiler artık rutinleşmiş söylemlere mi dönüşüyor?

Gazze başta olmak üzere bölgedeki gerilimlere yönelik yaklaşımın politik bir ahlaki doğruculuktan öteye geçmediğini gözlemliyorum. Aksi taktirde uluslararası hukuk işlenen suçlara karşı fonksiyonel hale geldiğini gözlemlememiz söz konusu olurdu. Uluslararası hukuku ihlal edenlere Ukrayna söz konusu olunca nasıl yaptırımlar uygulanıyorsa bölgemizdeki gerilimlerde de bu yaptırımların hayata geçirilmesi gerekirdi. İngiltere ve Fransa'nın Gazze'yi tanıma kararı her şeye rağmen olumlu

Amid the ongoing shadow of civil war in Syria, this new tension along with issues such as refugee movements and energy corridors could impact many areas. In your view, which areas face the greatest threats to regional stability in the near future?

As you pointed out, the factors promoting regional stability consist of trade corridors and energy routes. However, it is important not to overlook the competitive tensions among regional and global actors that increase the potential for conflict over these trade and energy corridors. The factors threatening stability yesterday, today, and tomorrow—include the widening gap between rich and poor, nepotism, a bureaucracy not based on merit, and Middle Eastern realities that, while professing to value Islam, are fundamentally disconnected from Islam’s essence of justice, as well as the lack of democracy and the rule of law. These core issues underpin many of the region’s tensions and underdevelopment. A sincere approach to reform has yet to become a subject of discussion across the region. Unfortunately, following the Arab Spring, hostility toward these concepts has been almost legitimized.

How do you assess the response of the international community—especially the statements made at the UN and EU levels? Do you think these responses were deterrent or effective? Or have they turned into routine rhetoric?

I observe that the approach toward tensions in the region, particularly in Gaza, has not gone beyond political moral posturing. Otherwise, we would have seen international law functioning effectively against committed violations. Just as sanctions have been imposed in response to breaches of international law in the case of Ukraine, similar measures should have been implemented regarding tensions in our region. The decisions by the United Kingdom and France to recognize Gaza should be

bir adım olarak okunup teşvik edilmeli. Bu adımın bir gereği olarak, İsrail'e ticari anlaşmalar üzerinden baskı yapılırsa bölgenin ve İsrail'in istikrarına katkı sunacak bir atmosfer inşası başlayabilir. Tabii burada batıyı suçlamak kolaycılık olur. Bölgesel düzeyde de bu anlamda pasifizm ve riyakarlık üzerine kurulu dış politikalar ekseninde ilerlediğini görüyoruz. Bölgede adeta enkazlar doğuran ana enkazın da burada olduğunu düşünüyorum.

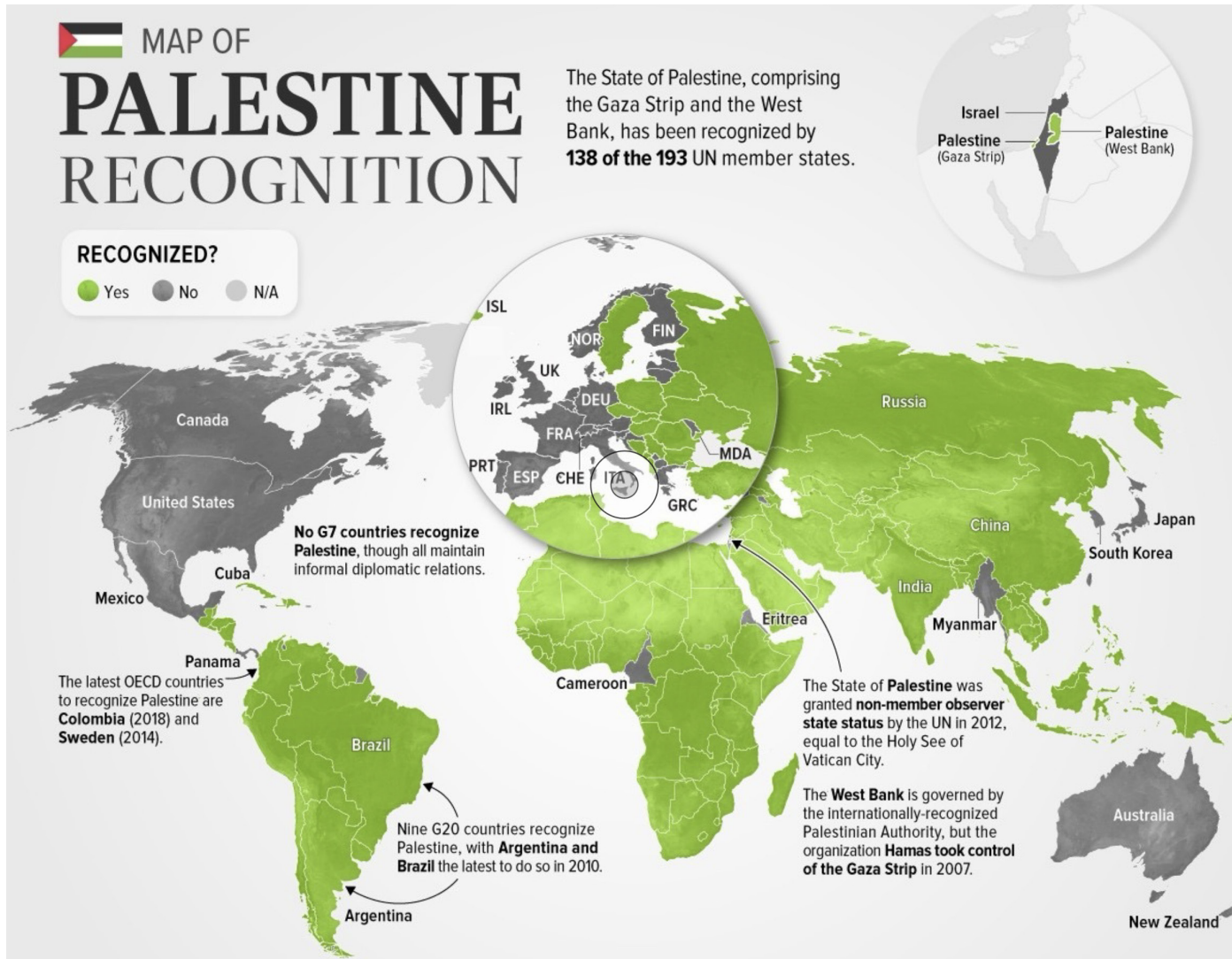
“Terörsüz Türkiye” vizyonu, son yıllarda hem iç güvenlikte hem de sınır ötesi operasyonlarda kararlılıkla sürdürülüyor. Suriye-İsrail gerilimi gibi bölgesel krizler bu süreci nasıl etkiler? Türkiye'nin güvenlik politikalarında yeni bir revizyon gündeme gelebilir mi?

Terörle askeri anlamda mücadele PKK'nın kurulduğu günden beri devam ediyor. Teknolojinin bütün imkanlarının sahada tatbik edildiği 10 yılı da geride bıraktık. Bugün müzakere yoluyla terörü sona erdirmeye noktasında bir yol izlendiği belirtiliyor. Bununla birlikte terörün insan gücü devşirmesine, mali kaynak bulabilir olmasına yönelik toplumsal adımlar olacak mı sorusunun önemli olduğu kanaatindeyim. Terörsüz Türkiye niyetinin ve projesinin Suriye'deki Irak'taki gelişmelerden dolayı gündeme getirildiğine zerre

regarded as positive steps and encouraged despite all challenges. As a consequence of this step, if pressure is exerted on Israel through trade agreements, an atmosphere conducive to stability both in the region and within Israel itself could begin to take shape. Of course, it would be simplistic to place all the blame on the West. At the regional level as well, we observe foreign policies based on pacifism and hypocrisy. I believe that the main source of devastation that continues to create ruins across the region also lies here.

The “Terror-Free Turkey” vision has been decisively pursued in recent years, both in terms of internal security and cross-border operations. How would regional crises like the Syria-Israel tension affect this process? Could a new revision of Turkey's security policies come onto the agenda?

The military struggle against terrorism has continued since the founding of the PKK. We have also passed a decade during which all available technologies have been deployed in the field. Today, it is reported that a path toward ending terrorism through negotiation is being pursued. However, I believe the critical question remains whether there will be societal measures to prevent terrorism from recruiting human resources and securing financial means. I have no doubt that the intention and project of a terrorism-free Türkiye have emerged due to developments in Syria

şüphem yok. Dolayısıyla sürecin planlamasının da bu bölgede konjonktürel olarak atılması muhtemel adımlar ve riskler ışığında şekillendiği kanaatindeyim. Devlet siyaseti, toplumsal-anayasal yapısını, adalet algısını, kurumsal kapsayıcılık kucaklayıcılığını olması gereken yeni ve daha güçlü bir zemine oturtacak yaklaşıma doğru adımlar atarsa, bu durumda kazanan da devlet ve millet olacaktır.

Ortadoğu'da güç dengeleri değişirken, Türkiye'nin “sessiz güç” stratejisi nasıl bir dış politika mimarisine dönüşüyor? Özellikle terörle mücadeleye yansımaları açısından neler öne çıkıyor?

Orta Doğu'da düzen 1900'lerin başlarında dışarıdan müdahaleler ile öylesine sarsıcı bir şekilde bozuldu ve başıbozuk parçalayıcı ideolojiler öyle büyük bir hızla yayıldı ki bölge bugüne kadar da toparlanamadı. Emperyalist müdahalelerin yıkıcı etkileri bırakın etkisini yitirmesini güçlenmeye devam ediyor. İngiliz devleti ve yerel işbirlikçilerinin açtıkları kötülük kapısıyla bölgeye yaptıkları haksızlığın faturasını bölgenin masum halkları ödemeye devam ediyor. Günümüzde Ukrayna nedeniyle Orta Doğu'da gücü nispeten azalan küresel aktör Rusya gerçeği var. Öte yandan İsrail'in Amerika Birleşik Devletleri de yanına alan 7 Ekim 2023 sonrası hamleleriyle İran'ın bölgesel gücü çok ciddi bir erozyondan geçmeye devam ediyor. Rusya'nın gücünün azalması ve İran'ın geri düşmesi ile birlikte oluşan güç boşluğunu Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump dost olarak gördüğünü

and Iraq. Consequently, I believe that the planning of this process has been shaped by the likely steps and risks contextually associated with this region. If state policy takes steps toward establishing a new and stronger foundation for the social-constitutional structure, perceptions of justice, and institutional inclusiveness and embrace, then the ultimate winners will be both the state and the nation.

As power balances shift in the Middle East, how is Turkey's “soft power” strategy transforming into a foreign policy architecture? What stands out, particularly in terms of its implications for the fight against terrorism?

The order in the Middle East was so profoundly disrupted in the early 1900s by external interventions, and divisive ideologies spread so rapidly, that the region has yet to recover. The destructive impact of imperialist interventions has not waned but continues to strengthen. The innocent peoples of the region continue to bear the cost of the injustices wrought by the British state and its local collaborators. Today, there is the reality of Russia a global actor whose influence in the Middle East has relatively diminished due to the situation in Ukraine. On the other hand, Israel, backed by the United States, has, since the events of October 7, 2023, dealt a severe blow to Iran's regional power, which continues to erode significantly. With Russia's waning influence and Iran's decline, the resulting power vacuum appears increasingly likely to be shared by actors such as Türkiye,

söylediği Türkiye, İsrail, Suudi Arabistan gibi aktörler ile paylaşmaya daha hevesli görünüyor. Ekonomik olarak toparlanmayı başarabilirse yakında buna Mısır da eklenebilir. Obama döneminde bu anlayışın içinde Türkiye'nin olmadığını, hatta Türkiye'nin potansiyel kazanımlarından endişeyle küresel düzeyde Rusya'nın, sınırimızda da PKK'nın önünün açıldığını hatırlamak lazım.

Dışişleri Bakanınız Hakan FİDAN'ın BM'de yaptığı konuşmasındaki sert çıkışları hangi uluslararası ittifaklara yönelik bir mesajdır? ABD, NATO, Körfez ülkeleri gibi Türkiye'ningüvenlikve diplomasi ortakları ne mesaj almalı? Türkiye hangi yeni sorumlulukları yüklediğini nasıl tanımlıyor?

Türkiye son on yılda savunma sanayi alanında yaptığı bazı atılımlar sayesinde dış politika alanında daha fazla ağırlığı olan bir aktöre dönüştü. Kendi silahını üretemeyen bir ülkenin dış politikası olamazdı. Bu gerçek; Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, vizyonu ve tarihi liderlik vasfı sayesinde bölgedeki güç boşluğunu doldurmaya ve bir aktöre dönüşmeye başladığına işaret ediyor. Bunun bölgedeki yerel, azınlık dengelerini iskalamayan, Türkiye'nin kendi yapısı ile barışıklığını tahkim etmesini gerektiren bir kucaklayıcılık aşamasına varması halinde gerçekleşebilir bir kapasite olduğunu unutmamalıyız. Aksi takdirde geriye doğru hızlı çekilmelerin hatta çaptan düşmelerin mümkün olduğunu uluslararası ilişkilerde en önemli hocamız olan tarih bize geçmiş örnekleriyle gayet güzel anlatıyor.

Sayın Bakan Fidan'ın BM kürsüsünden YPG unsurlarına yönelik “ateşle oynamayın” uyarısı, Türkiye'nin hem Suriye'deki güvenlik hassasiyetlerini hem de terörsüz Türkiye vizyonunu güçlü bir biçimde yansıtıyor. Sizce bu sert mesaj Ankara'nın bölgesel güvenlik stratejisinde nasıl bir kırılma noktasını işaret ediyor? Sayın Bakanın bahsettiği, tekrar eden “kaos fırsatçıları” ifadesini nasıl okumalıyız?

Önceki Çözüm girişimini bozan ana faktör Suriye'deki iç savaşta Kürtlerin ABD ile işbirliği yapan bir partnere dönüşmesiyle sonuçlanan süreçlerdi. Saha gerçeklerini çarpıttığını düşündüğüm ideolojik okumalar ve iyi düşünülmeden çizilen kırmızı çizgiler geride bıraktığımız son 10 yılda Türkiye'ye göç başta olmak üzere etkisi daha uzun süre hissedilecek devasa maliyetler üretti.

Bunların tekrarlanmaması Türkiye'yi ekonomik ve toplumsal alanda güçlendirecek diye düşünüyorum. Aksi de güçlü ihtimal elbette. Yeni sürecin önündeki engelin yine Kürtler meselesinin Suriye'deki yansımaları olduğu kanaatindeyim. Bunun çözülmesini ve bölgede Türkiye lehine pozitif sonuçlar doğurmasını istemeyen aktörler olacaktır.

Israel, and Saudi Arabia whom former U.S. President Trump described as friends. If economic recovery is achieved, Egypt may soon join this group. It is important to recall that during the Obama administration, Türkiye was not part of this understanding; in fact, it is worth remembering that concerns about Türkiye's potential gains led to the global opening of the way for Russia and, along our border, the PKK.

What kind of message do you think Foreign Minister Hakan FIDAN's strong statements at the UN deliver to international alliances? Are these messages aimed at the U.S., NATO, or Gulf countries that are security and diplomatic partners of Turkey? How is Turkey defining the new responsibilities it is undertaking?

Over the past decade, Türkiye has transformed into a more influential actor in foreign policy thanks to significant advances in its defense industry. A country unable to produce its own weapons could not have an independent foreign policy. This reality underscores Türkiye's capacity as a regional power capable of filling the existing power vacuum. Of course, this capacity alone may not suffice. We must remember that it can only be realized if Türkiye reaches a stage of inclusivity that respects local and minority balances in the region and reinforces harmony with its own social structure. Otherwise, history the most important teacher in international relations clearly illustrates through past examples that rapid reversals and even decline are possible.

Foreign Minister Fidan's warning from the UN podium to YPG elements "do not play with fire" strongly reflects both Turkey's security sensitivities in Syria and its vision for a terror-free Turkey. In your view, how does this strong message signify a turning point in Ankara's regional security strategy? How should we interpret the Minister's reference to recurring “opportunists of chaos”?

The main factor that undermined the previous peace initiative was the process through which the Kurds in Syria transformed into a partner cooperating with the United States amid the civil war. Ideological interpretations that, in my view, distort the realities on the ground and poorly considered red lines have imposed enormous costs on Türkiye over the past decade particularly regarding migration which will be felt for a long time.

I believe preventing a recurrence of these mistakes will strengthen Türkiye both economically and socially, though the opposite remains a strong possibility. I am of the opinion that the primary obstacle to the new process remains the Kurdish issue and its repercussions in Syria. There will be actors who do not wish for this issue to be resolved or for positive outcomes in the region favoring Türkiye.

KUZEY AFRIKA'DA YÜKSELEN DOSTLUK: TUNUS-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNE DERİN BAKIŞ

Ahmet Misbah DEMİRCAN
T.C. Tunus Büyükelçisi

Köklü tarihi bağları, ortak kültürel değerleri ve karşılıklı saygıya dayalı ilişkileriyle Tunus ve Türkiye, Akdeniz'in iki yakasında dostluk ve iş birliği örneği sergileyen iki kardeş ülkedir. Ortak coğrafyanın sunduğu olanakları dayanışma ve diplomasi ile harmanlayan bu ilişkiler, son yıllarda yalnızca siyasi ve ekonomik alanlarda değil; kültürel, akademik ve yerel yönetim düzeyinde de derinleşerek gelişmeye devam etmektedir.

Bu çerçevede, Türkiye'nin Tunus Büyükelçisi Sayın Ahmet Misbah DEMİRCAN ile gerçekleştirdiğimiz özel röportajda, iki ülke arasındaki stratejik ortaklığın geçmişten bugüne uzanan seyrini, bölgesel iş birliğinin önemini ve geleceğe dair güçlü vizyonu ele aldık. Sayın Büyükelçi'nin samimi değerlendirmeleri, Tunus-Türkiye ilişkilerine dair çok yönlü bir perspektif sunarken; bölgesel barış, istikrar ve kalkınma için diplomatik diyalogun ne denli kıymetli olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor.

RISING FRIENDSHIP IN NORTH AFRICA: AN IN-DEPTH LOOK AT TUNISIA-TÜRKİYE RELATIONS

Ahmet Misbah DEMİRCAN
Ambassador of the Republic of Türkiye to Tunisia

With deep-rooted historical ties, shared cultural values, and a relationship grounded in mutual respect, Tunisia and Türkiye stand as two brotherly nations exemplifying friendship and cooperation across the two shores of the Mediterranean. Enriched by solidarity and diplomacy, this partnership has expanded in recent years beyond the political and economic spheres to flourish in cultural, academic, and local governance domains as well.

In this regard, we conducted a special interview with Türkiye's Ambassador to Tunisia, Ahmet Misbah DEMİRCAN, in which we explored the evolution of the strategic partnership between the two countries, the significance of regional cooperation, and the strong vision for the future. The Ambassador's sincere insights offer a multifaceted perspective on Tunisia-Türkiye relations, once again highlighting the vital role of diplomatic dialogue in fostering regional peace, stability, and development.

Tunus'la tüm sektörlerde 1,2 milyar ABD Doları ihracatımız mevcut. Tunuslular Türk mallarına çok yüksek seviyede güven duyuyor. Bu elbette kültürel yakınlığımızın yanı sıra kaliteli malları uygun fiyata yakın bir ülkeden alabilmeleri sayesinde yıllar içinde gelişmiş bir güven. Tunus'ta doğrudan ticaret ve yarı mamul üretimi mümkün. Turizm, altyapı sektörleri ve hammadde başta olmak üzere pek çok sektörde keşfedilmemiş yatırım ve ticaret fırsatları var.

Our exports to Tunisia currently stand at 1.2 billion US dollars across all sectors. Tunisians place a very high level of trust in Turkish goods. This trust has developed over the years, not only due to our cultural closeness but also because they can access quality products from a nearby country at competitive prices. Direct trade and semi-finished goods production are possible in Tunisia. There are numerous untapped investment and trade opportunities in various sectors, especially tourism, infrastructure, and raw materials.

Tunus'ta faaliyet gösteren Türk şirketlerinin mevcut durumu ve beklentileri hakkında bilgi verebilir misiniz? Yeni Türk yatırımlarını teşvik etmek amacıyla yürütülen girişimler nelerdir?

Ülkemizin, Tunus'ta 712 milyon Dolar tutarında yatırımı bulunmaktadır. 43 Türk firması Tunus'ta 2.088 kişiye istihdam sağlamaktadır. Hizmet sektörü (Havalimanı işletmesi, restoran ve mağazacılık), gıda sanayii, tekstil ve hazır giyim, metal, inşaat malzemeleri, plastik sanayi, kimyevi madde ve ulaştırma gibi çeşitli sektörleri kapsayan yatırımlarımızı artırmayı hedefliyoruz. Tunus devleti yabancı yatırımcılara yönelik çeşitli finansal teşvikler sağlıyor. Bu destekler; kalkınmada öncelikli bölgeler, sektörler ve yatırımın toplam tutarına göre değişkenlik gösteriyor. Türk girişimcilere, kilit sektörlerle yönelmelerini tavsiye edebilirim. Örneğin nanoteknoloji, biyoteknoloji, elektronik sanayi, gıda sanayi, otomotiv sanayi, havacılık, denizcilik, demiryolu sanayi, tekstil ve giyim sanayi, bilgi iletişim teknolojileri ile yenilenebilir enerji sektörleri Tunus'un teşvik verdiği öncelikli sektörler arasında yer almaktadır.

Could you please provide information about the current status and expectations of Turkish companies operating in Tunisia? What initiatives are being undertaken to encourage new Turkish investments?

Our country has investments totaling 712 million US dollars in Tunisia. Forty-three Turkish companies operating in Tunisia provide employment for 2,088 people. We aim to increase our investments across various sectors, including services (airport operations, restaurants, and retail), food industry, textiles and ready-to-wear clothing, metals, construction materials, plastics, chemicals, and transportation. The Tunisian government offers various financial incentives to foreign investors. These supports vary depending on the priority development regions, sectors, and the total amount of the investment. I would advise Turkish entrepreneurs to focus on key sectors. For example, nanotechnology, biotechnology, electronics, food processing, automotive, aviation, maritime, railway industries, textile and apparel, information and communication technologies, and renewable energy are among the priority sectors incentivized by Tunisia.

Yeşil ekonomi, dijitalleşme ve girişimcilik gibi alanlarda Tunus-Türkiye ortaklığı nasıl geliştirilebilir? İki ülke arasında inovasyon temelli bir iş birliği mümkün mü?

Bu konular Tunus'ta da aynen dünyada olduğu gibi revaçta. Hatta çok bakir. Bizler açısından fırsat alanları olabilir.

Ülkemiz eğitimli, genç ve dinamik işgücüyle girişim ve inovasyon alanında ön planda, keza Tunus da oldukça yüksek seviyede genç eğitimli işgücüne sahip. Özellikle Tunus'un 2030 yılına kadar gerçekleştirmeyi umduğu yenilenebilir enerji hedefleri gözönüne alındığında işbirliğine açık bir sektör olduğu görülüyor.

Tunus ve Türkiye arasındaki kültürel yakınlık, halklar arası ilişkilerde ne tür fırsatlar sunuyor? Ortak tarihi ve kültürel miras üzerinden yeni kültürel diplomasi projeleri gündemde mi?

Yılda yaklaşık 200 bin Tunuslu bu yakınlık hissiyle ülkemize geliyor. Türkiye'den Tunus'a gelen ziyaretçi sayısını artırmaya çalışıyoruz. 1600 genç Tunuslu ülkemizde okuyor. Hemen herkes Türk mallarına ilgi duyuyor, gençler, özellikle de genç kızlar Türkçe'yi dizilerden öğreniyorlar.

Tunus'la, kabri Gebze'de bulunan Kartaca İmparatoru Hannibal'den Barbaros Hayrettin Paşa'ya kadar ortak bir mirasa sahibiz, Türkiye ile Tunus'u "Akdeniz'in iki yakası" olarak tanımlıyorum. Türkiye'nin, 1956 yılında Tunus'un bağımsızlığını kazanmasından birkaç ay sonra Tunus'u tanıyan ve Büyükelçilik açan ilk ülkelerden biri konumunda bulunması, karşılıklı ilişkilerin saygı ve

How can the Tunisia-Türkiye partnership be developed in areas such as the green economy, digitalization, and entrepreneurship? Is innovation-based cooperation between the two countries feasible?

These topics are equally prominent in Tunisia as they are globally in fact, they remain largely untapped. For us, they could represent significant areas of opportunity.

Our country is at the forefront of entrepreneurship and innovation with its educated, young, and dynamic workforce, and Tunisia similarly possesses a highly educated young labor force. Especially considering Tunisia's renewable energy targets to be achieved by 2030, this sector clearly presents an opportunity open to cooperation.

What opportunities does the cultural proximity between Tunisia and Türkiye offer for people-to-people relations? Are there any new cultural diplomacy projects on the agenda that build upon the shared historical and cultural heritage?

Approximately 200,000 Tunisians visit our country each year, drawn by this sense of cultural affinity. We are actively working to increase the number of visitors from Türkiye to Tunisia as well. Currently, 1,600 young Tunisians are studying in Türkiye. Almost everyone shows great interest in Turkish products, and young people especially young women are learning Turkish through television series.

Tunisia and Türkiye share a common heritage stretching from the Carthaginian Emperor Hannibal, whose tomb lies in Gebze, to Barbaros Hayrettin Pasha. I describe Türkiye and Tunisia as "two shores of the Mediterranean." Türkiye was among the first countries to recognize Tunisia and open an embassy just months after Tunisia gained independence in 1956—an act that testifies to the

dayanışma anlayışıyla yürütüldüğünü ispatlar nitelikte. Günümüzde de ülkemiz ile Tunus, siyasi, ticari ve kültürel alanlarda verimli ilişkiler yürütmekte, köklü bir tarihe ve ortak kültürel mirasa dayanan dostluk ilişkileri, beşeri bağların her geçen gün daha da kuvvetlenmesiyle iki ülkeye zenginlik katmaktadır.

respect and solidarity underpinning bilateral relations. Today, Türkiye and Tunisia maintain fruitful political, commercial, and cultural relations. The friendship based on a rich shared history and cultural heritage continues to deepen with growing people-to-people ties, enriching both nations.

Konserler, Türk Filmleri Haftası, Fotomaraton, Türk Mutfağı Haftası gibi tarihi bağlarımızı ön plana çıkararak ülkemizin kültürünü Tunus'ta tanıtan pek çok etkinlik gerçekleştirdik. İmam Hatip ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerimizi yoğunlaştırılmış yaz Arapça kursu için Tunus'ta ağırladık. Sadece dil öğrenmiyorlar, Tunus'ta hayata karışan birer kültür elçisi görevi üstlenmiş durumdalar. Arapça kursuna katıldıkları Bourguiba Dil Enstitüsü'nün, hem bu coğrafyadaki en tanınır Arapça dil okullarından biri olması hem de 30 yıl önce Arapça öğrenimi için yazıldığı okul olması elbette benim için ayrı bir anlam taşıyor. Burada sadece Arapça öğrenmiyorlar, kendilerine yakın ama farklı bir kültür içinde bir gelecek vizyonu inşa ediyorlar.

We have organized numerous events in Tunisia to showcase our country's culture by highlighting our historical ties, such as concerts, Turkish Film Week, Photomathon, and Turkish Cuisine Week. We have also hosted our Imam Hatip and Theology Faculty students in Tunisia for an intensive summer Arabic course. They are not merely learning the language; they have become cultural ambassadors who actively engage with life in Tunisia. The Bourguiba Language Institute, where they attend the Arabic course, holds special significance for me—not only as one of the most recognized Arabic language schools in the region, but also as the very school I enrolled in 30 years ago to learn Arabic. Here, they are not only mastering the language but also building a vision for the future within a culture that is close yet distinct from their own.

Büyükelçilik olarak Tunus'ta Türk kültürünü tanıtmak amacıyla yürüttüğünüz etkinlikler ve stratejiler nelerdir? Ülkemizden gelen sanatçılarla kanun konseri, Konya Büyükşehir Belediyesi Türk Tasavvuf Musikisi ve Sema Topluluğu'nun sema gösterisi, Kültür ve Turizm Bakanlığımız işbirliğiyle gerçekleştirdiğimiz Türk Filmleri Haftası, Sayın Cumhurbaşkanımızın Refikaları Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülüğünde tüm dünyada tertiplenen Türk Mutfağı Haftamızda düzenlediğimiz gala gecesi, yemek atölyeleri, Dünya Kahvaltı Günümüz, Uluslararası Tunus Kitap Fuarı'nda Cumhurbaşkanı Kais Saied'in de ziyaret ettiği ülke standımız, Yunus Emre

As the Embassy, what activities and strategies are you implementing in Tunisia to promote Turkish culture? We have organized numerous events to promote Turkish culture in Tunisia, including a qanun concert by artists from our country; a sema performance by the Turkish Sufi Music and Sema Ensemble of the Konya Metropolitan Municipality; and Turkish Film Week, held in cooperation with our Ministry of Culture and Tourism. Under the leadership of our First Lady, Emine Erdoğan, who champions Turkish Cuisine Week globally, we hosted a gala night, cooking workshops, and celebrated World Breakfast Day. Our country's pavilion at the International Tunisia Book Fair, which was also visited by President Kais Saied, along with the events and projects

Enstitüsü ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı Tunus Ofislerinin etkinlik ve projeleri de dahil olmak üzere burada sayamayacağım kadar çok etkinlik gerçekleştirdik.

Stratejimizi ülkelerimizin kardeşliği üzerine bina ediyor; ortak kültür mirasımızdan aldığımız ilhamla halklarımız arasındaki kardeşlik ruhunu daha da güçlendirmek istiyoruz.

Tunus ile Türkiye arasında karşılıklı turizm potansiyeli sizce yeterince değerlendirilebiliyor mu? Alternatif turizm alanlarında (kültürel miras, gastronomi, ekoturizm) nasıl bir iş birliği geliştirilebilir? Tunus'tan Türkiye'ye yılda yaklaşık 200 bin turist gidiyor, Türkiye'den Tunus'a ise yaklaşık 20 bin. Bu durumun ülkemizin turizm konusundaki başarısı, Tunusluların tatile ilaveten sadece alışveriş yapmak için bile Türkiye'ye gelmesi gibi pek çok nedeni var. Öte yandan, Tunus ülkemizde pek bilinmeyen bir tatil rotası; vizesiz seyahat edilmesinin yanı sıra Akdeniz'in sıcak iklimi ve güzel plajları, sonbaharda bile hala denize girilebiliyor olması, Kartaca ve Roma İmparatorluğu'ndan kalan tarihi anıtları, Kuzey Afrika-Akdeniz-Arap mutfağının karışımından oluşan Tunus'a özgü yemekleri gibi Türk turistlerin ilgisini çekebilecek bir rota olduğunu düşünüyorum.

Kuzey Afrika'da Türk dizilerinin etkisi oldukça yoğun. Bu yumuşak güç unsuru diplomatik ilişkilere nasıl yansıyor? Kültürel etkileşim, siyasi ve ekonomik iş birliğini destekliyor mu? Tunus'ta her evde Türk dizisi izleniyor, Tunuslu gençlerse beni sürekli şaşırtıyor ve sevindiriyor. Zaten Arapça ve Fransızca iki dilli yetişen Tunuslu gençlerin inanılmaz bir dil yeteneği var, beni gördükleri anda Türkçe konuşmaya başlıyorlar ve Türk dizilerini izleyerek öğrendiklerini söylüyorlar. Türk Filmleri Haftası da bunun bir örneği oldu. İlgi sadece gösterilen filmlere değil, örneğin, bu vesileyle Tunus'u ziyaret eden Ekin Koç'la Yunus Emre Enstitüsü'nde düzenlediğimiz söyleşiye Tunuslu gençler o kadar çok ilgi gösterdi ki salona zor sığıldılar.

Tunus'ta bulunan ve okullarda seçmeli dersle Türkçe öğreten öğretmen ve okutmanlarımızla Yunus Emre Enstitümüz de dizilerle Türkçe'ye ilgi duyan gençlerin ders ortamında öğrenmeye devam etmesini sağlıyor. Türkiye sevdalıları olarak büyüyen bu gençler turizmden eğitime, alışverişe her alanda yüzlerini ülkemize doğru dönüyor.

Tunuslu öğrencilerin Türkiye'deki eğitim fırsatlarına ilgisini nasıl değerlendiriyorsunuz? Türkiye-Tunus öğrenci ve öğretim üyesi değişimleri nasıl ilerliyor? Tunuslu öğrenciler yurtdışında üniversite ve yüksek lisans eğitimlerini devam ettirmeye çok açık. Türkiye de öğrencilerin başlıca tercih ettiği ülkelerden. Hem kendi imkanlarıyla hem de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar

organized by the Yunus Emre Institute and the Turkish Cooperation and Coordination Agency's Tunisia Office, further exemplify our extensive cultural engagement far too many to list here.

We build our strategy upon the brotherhood between our countries; inspired by our shared cultural heritage, we aim to further strengthen the spirit of fraternity between our peoples.

Do you believe the mutual tourism potential between Tunisia and Türkiye is being sufficiently leveraged? How can cooperation be developed in alternative tourism areas such as cultural heritage, gastronomy, and ecotourism? Approximately 200,000 tourists travel from Tunisia to Türkiye each year, while around 20,000 travel from Türkiye to Tunisia. This is attributable to various factors, including the success of Türkiye's tourism sector and the fact that Tunisians visit Türkiye not only for vacation but also for shopping. On the other hand, Tunisia remains a relatively lesser-known holiday destination among Turkish tourists. Its visa-free access, warm Mediterranean climate, beautiful beaches where swimming is possible even in autumn, historical monuments from the Carthaginian and Roman eras, and unique Tunisian cuisine which blends North African, Mediterranean, and Arab culinary traditions all make Tunisia an attractive route for Turkish tourists.

Turkish TV series have a strong influence across North Africa. How does this element of soft power reflect on diplomatic relations? Does this cultural interaction support political and economic cooperation? Turkish TV series are watched in every household in Tunisia, and Tunisian youth continually surprise and delight me. Raised bilingually in Arabic and French, these young people possess remarkable language skills; as soon as they see me, they begin speaking Turkish and say they have learned it by watching Turkish series. Turkish Film Week is a prime example of this interest. The enthusiasm extended beyond the films themselves during a talk we organized at the Yunus Emre Institute with Turkish actor Ekin Koç, who visited Tunisia for this occasion, so many Tunisian youths attended that the hall was nearly full to capacity.

Our Yunus Emre Institute in Tunisia, along with teachers and instructors who offer elective Turkish language courses in schools, ensures that young people fascinated by Turkish TV series continue their learning in a classroom setting. These youth, who have grown up with a love for Türkiye, turn to our country in every field from tourism and education to shopping.

How do you assess the interest of Tunisian students in educational opportunities in Türkiye? How are student and faculty exchanges between Türkiye and Tunisia progressing? Tunisian students are very open to pursuing undergraduate and graduate education abroad, and Türkiye is among the top preferred countries. They study at universities in our country both through their own means and with

Başkanlığı'nın burslarıyla ülkemizdeki üniversitelerde yükseköğrenim görüyorlar. Akademisyenlerimiz de çeşitli projeler kapsamında Tunus'ta belirli periyotlarda bulunuyorlar. Ama potansiyelin daha büyük olduğunu söyleyebilirim. Karşılıklı eğitim fuarlarının düzenlenmesiyle gençlerin etkileşimini artırabileceğimize inanıyorum.

Tunus'ta düzenlenen Türk Üniversiteleri Eğitim Fuarı, Türkiye'nin Afrika'da yükselen yumuşak gücünün bir tezahürü olarak görülebilir mi? Eğitim diplomasisinin dış politikadaki rolü hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu tür fuarlar, sizce sadece eğitim değil, aynı zamanda kültürel ve ekonomik ilişkileri de nasıl etkiliyor?

Daha önce de belirttiğim üzere, Tunuslu gençlerin büyük çoğunluğu ülkemize müzahir. Türkiye'de okuyan, çok iyi derecede Türkçe konuşan Tunuslu gençler, çalışma hayatlarına ülkemizde de devam etseler, Tunus'a da dönseler, başka bir üçüncü ülkeye de gitseler kalplerinde her zaman Türkiye aşkını taşımaya devam ediyorlar. Halihazırda eğitimlerine ülkemizde devam eden Tunuslu kardeşlerimizin sayısını yaklaşık olarak 1600 civarında. Bu gençlerin kurduğu köprüler sadece manevi değil, geleceğin iş insanları, bilim adamları, akademisyenlerinden bahsediyoruz. Eğitim politikamız diplomasinin ayrılmaz bir parçası diyebiliriz. Biz de eğitim diplomasisinin Tunus'taki akıncıları olarak elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz.

scholarships provided by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities. Our academics also visit Tunisia periodically as part of various projects. However, I believe the potential is much greater. I am confident that organizing reciprocal education fairs would enhance interaction among young people.

Can the Turkish Universities Education Fair held in Tunisia be seen as a manifestation of Türkiye's rising soft power in Africa? What are your thoughts on the role of educational diplomacy in foreign policy? In your view, how do such fairs impact not only education but also cultural and economic relations?

As I have mentioned before, the vast majority of Tunisian youth hold Türkiye in high regard. Tunisian students studying in Türkiye, who speak Turkish fluently, carry their love for Türkiye in their hearts—whether they continue their professional lives in Türkiye, return to Tunisia, or move to a third country. Currently, approximately 1,600 Tunisian students are pursuing their education in Türkiye. The bridges these young people build are not only emotional; they represent the future business leaders, scientists, and academics. Our education policy can rightly be considered an integral part of our diplomacy. As the vanguards of educational diplomacy in Tunisia, we strive to do our utmost.

Tunuslu gençlerin Türkiye'de yükseköğrenime olan ilgisi size ne anlatıyor? Bu ilginin arkasında sizce kültürel yakınlık mı, akademik kalite mi, yoksa başka etkenler mi var?

Bu ilginin ardında pek çok neden var. Sizin de bahsettiğiniz gibi akademik kalite önemli bir neden, bir diğer taraftan da kültürel ve tarihi yakınlık var. Ancak bu

What does the interest of Tunisian youth in higher education in Türkiye signify to you? In your view, is this interest driven by cultural affinity, academic quality, or other factors?

There are many reasons behind this interest. As you mentioned, academic quality is an important factor, but there is also a cultural and historical affinity that deserves

kültürel yakınlığı üstünkörü geçmeden incelemek lazım. Burada sadece iklimimiz benzer, yemeklerimiz yakın, müziklerimiz tanıdık şeklinde bir kültürel yakınlıktan bahsetmiyoruz. Türk aile yapısı ve Tunus aile yapılarının ortak değerleri, çocuklarını koruması kollaması, geleneksel değerlere verdiği önem göz önüne alındığında Tunuslu ailelerin gözleri arkada kalmadan, güvenle çocuklarını emanet edebilecekleri bir ülke Türkiye. Ülkemize gelen öğrenciler de Akdeniz'in diğer tarafında, kendi evlerine gelir gibi ülkemizde mutluluk ve güven içinde eğitimlerini sürdürebiliyorlar. Ancak asıl sebep, Türkiye'nin sanayide gelişmiş olması. Gelecek vaat etmesi. Tunus'ta insanlar dünyaya üç pencereden bakıyor, Avrupa, Çin ve Türkiye penceresi. Pek çok öğrenci ülkemizi tercih ediyor.

Fuarda birçok Türk üniversitesinin yer alması, Tunuslu gençler için yeni bir gelecek vizyonu sundu. Bu organizasyonun Tunus kamuoyunda nasıl bir karşılık bulduğunu gözlemlediniz?

Düzenlenen eğitim fuarlarında pek çok üniversitemiz binlerce Tunuslu öğrenciyle bir araya geldi. Öğrenciler ve aileleriyle birlikte Tunus basını fuarlarımıza çok ilgi gösterdi. Basın ve sosyal medyada bu organizasyonların geniş yankı bulması sayesinde başkent Tunus'ta

a deeper examination. This cultural closeness is not merely about similar climates, familiar cuisines, or recognizable music. When considering the shared values of Turkish and Tunisian family structures such as protecting and caring for children and placing importance on traditional values Türkiye emerges as a country where Tunisian families can entrust their children with confidence and peace of mind. Students coming to our country experience a sense of happiness and security, as if they are returning home to the other side of the Mediterranean. However, the main reason is Türkiye's industrial development and its promising future. People in Tunisia view the world through three lenses: Europe, China, and Türkiye. Many students choose our country as their preferred destination.

The presence of numerous Turkish universities at the fair presented a new vision for the future to Tunisian youth. How did this event resonate with the public in Tunisia?

At the education fairs held, many of our universities met with thousands of Tunisian students. The Tunisian press showed great interest in our fairs, engaging not only with students but also with their families. Thanks to the extensive coverage of these events in the media and on social platforms, Tunisian

yaşamayan Tunuslu öğrenciler de bilgilenebildiler. Fuar alanında karşılaştığımız sevgi de öğrencilerin ilgisinin bir tezahürüydü.

Tunus-Türkiye ilişkilerinin geleceğini düşündüğümüzde, gençlerin ve üniversitelerin rolü size göre ne kadar stratejik? Bu kuşağın inşa edeceği ilişkiler sizce ne tür bir ortaklık doğurabilir?

Söylediğim gibi, Türkiye Tunus için tarihi, kültürel, teknolojik, ticari ve sınai olarak lider bir ülkedir. Eğitim tek başına sadece eğitim olmaktan öte işbirliğinin stratejik zemini.

Gençlerin ve akademinin rolünü çok önemsiyorum. Stratejik önemi düşündüğümüzden daha fazla. Netice itibarıyla, ülkeler arasındaki ilişkilerin tamamı insanlar eliyle yürütülüyor. Gençler de bu sistemin en önemli bileşeni konumunda.

Ben yeni kuşağın yetkinliğinden ve becerilerinden çok umutluyum. Türk gençlerimiz de Tunuslu gençler de vizyonlarını geliştirmiş, kaliteli eğitim almış, çok dil konuşan, eğitim programlarından dizilere, turizmden

students living outside the capital city of Tunis were also able to stay informed. The warmth and affection we encountered at the fair reflected the genuine interest of the students.

When considering the future of Tunisia-Türkiye relations, how strategic do you believe the role of youth and universities is? What kind of partnership do you think can emerge from the relationships built by this generation?

As I mentioned, Türkiye is a leading country for Tunisia in historical, cultural, technological, commercial, and industrial terms. Education alone is more than just education; it is the strategic foundation for cooperation.

I place great importance on the role of youth and academia—more than is often recognized strategically. Ultimately, all relations between countries are conducted by people, and young people represent the most vital component of this system.

I am very hopeful about the competencies and skills of the new generation. Both Turkish and Tunisian youth have developed their visions, received quality education, and demonstrated mutual interest and goodwill across

ticarete pek çok alanda birbirine olan ilgisini ve iyi niyetini göstermiş durumda. Bizim görevimiz, büyükleri olarak onların kuracağı ortaklıkların önünü açmak, onlara kendi deneyimlerimizden hareketle yol göstermek.

Sayın Büyükelçim, yerel yönetim geçmişiniz göz önüne alındığında, Tunus'ta yerel yönetimlerin demokratik katılım, toplumsal hizmet sunumu ve şehir planlaması konularında sergilediği yaklaşımlar size neler düşündürüyor? Sizce hangi alanlarda daha fazla iş birliği ve deneyim paylaşımı sağlanabilir?

Tunus, planlama olarak binaların yayılımı ve kimliği açısından iyi durumda. Şehrin modern, yeni yerleşim bölgelerinde bile Tunus kimliğini yaşıyorsunuz. Yerel yönetimler olarak bir geçiş dönemi yaşıyorlar. Belediye seçimlerinden sonra daha iyiye gidecektir.

numerous fields from educational programs and television series to tourism and trade. Our role as their elders is to pave the way for the partnerships they will establish and to guide them based on our own experiences.

Considering your background in local governance, what are your thoughts on the approaches taken by local governments in Tunisia regarding democratic participation, social service delivery, and urban planning?

Tunisia is in a good position in terms of urban planning, both regarding the spread of buildings and the preservation of identity. Even in the city's modern, newly developed neighborhoods, the Tunisian identity is still alive. Local governments are currently undergoing a transitional phase. Following the municipal elections, we expect further improvements.

BARIŞIN EKONOMİK KARŞILIĞI: TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR KALKINMA SAYFASI

İbrahim ACAR
Yeni Şafak Gazetesi Ekonomi Müdürü

Küresel ölçekte belirsizliklerin arttığı, ekonomik ve jeopolitik kırılganlıkların derinleştiği bir dönemde, barışın yalnızca bir ideal değil; aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmanın temel taşı olduğu daha açık biçimde ortaya çıkmaktadır. Bugünün dünyasında barışı önceleyen politikalar, toplumsal refahın inşasında, ekonomik istikrarın sağlanmasında ve bölgesel entegrasyonun güçlendirilmesinde belirleyici rol oynamaktadır. Bu çerçevede, Yeni Şafak Gazetesi Ekonomi Müdürü Sayın İbrahim ACAR ile gerçekleştirdiğimiz özel röportajda, Türkiye'nin barış merkezli ekonomik vizyonu ele alınmakta; istikrarlı bir dış politikanın ve içeride sağlanan toplumsal huzurun, kalkınma süreçlerine nasıl yön verdiği derinlemesine analiz edilmektedir. Sayın ACAR'ın aktardığı perspektif, Türkiye'nin barış ekseninde şekillenen yeni kalkınma yol haritasına dair kıymetli bir bakış sunmaktadır. Bu söyleşi, yalnızca Türkiye'nin ekonomik stratejilerine değil, aynı zamanda barış temelli küresel iş birliklerinin ve diplomatik inisiyatiflerin kalkınma üzerindeki dönüştürücü etkilerine dair önemli bir değerlendirme imkânı sunmaktadır.

THE ECONOMIC VALUE OF PEACE: A NEW CHAPTER IN DEVELOPMENT FOR TÜRKİYE

İbrahim ACAR
Economics Director at Yeni Şafak
Newspaper

At a time when global uncertainty is increasing and economic and geopolitical vulnerabilities are deepening, it has become even more evident that peace is not merely an ideal but a cornerstone of sustainable development. In today's world, policies that prioritize peace play a decisive role in building social welfare, ensuring economic stability, and strengthening regional integration. In this context, our exclusive interview with Mr. İbrahim ACAR, Economy Editor of Yeni Şafak Newspaper, explores Türkiye's peace-centered economic vision and provides an in-depth analysis of how a stable foreign policy and the social harmony achieved domestically shape the country's development processes. The perspective shared by Mr. ACAR offers valuable insight into Türkiye's new development roadmap, which is being shaped around the axis of peace. This interview offers not only an exploration of Türkiye's economic strategies but also a meaningful reflection on the transformative impact of peace-based global cooperation and diplomatic initiatives on development.

“Terörsüz Türkiye” vizyonunun son yıllarda daha güçlü bir şekilde dile getirildiğini görüyoruz. Bu bağlamda, sizce güvenliğin yeniden tesis edilmesi ve terörden arındırılmış bölgelerin oluşması, Türkiye ekonomisinde nasıl bir yatırım ve üretim dalgasını beraberinde getirdi?

Terör, bütün insanlık için olumsuz ve şiddet içiren bir kavramdır; doğası itibarıyla tedirginlik ve belirsizlik yaratır. Türkiye özelinde ise, bu tehdidin haksız temellere dayandığını özellikle vurgulamak isterim. Ben de terörün toplumsal hayattaki baskısına maruz kalmış biriyim. Öğrencilik hayatımın orta okul ve lise yıllarını geçirdiğim Ağrı Patnos'ta, 1980'li ve 1990'lı yıllarda terörün gölgesi altındaki bir döneme tanık oldum. Akşam saatlerinden sonra dışarı çıkamayan, ailesini ve çocuklarını koruma endişesi nedeniyle diken üstünde hisseden insanların psikolojisini birebir gördüm.

Bu korku atmosferi yalnızca halkın değil, yatırımcının da karar alma süreçlerini olumsuz etkiledi. Bölgede bir iş insanının yatırım yapması, istihdam yaratması, üretim ve ihracat gerçekleştirmesi; ancak can ve mal güvenliğinin garanti altına alındığı bir ortamda mümkün olabilir. Bu anlamda, terör bölgeye en büyük zararlardan birini; yatırımları durdurarak verdi. Bölge bu anlamda yatırıma susamış durumda.

Şu anda tablo değişiyor. Artık yatırımın gelme ihtimali çok daha yüksek. Gittiğimiz her ilde, her ilçede, insanların umutlu ama temkinli bakışlarında bu beklentiyi seziyoruz. "Terörsüz Türkiye" süreci, sadece fiziki güvenliğin değil, aynı zamanda psikolojik rahatlamanın da yeniden inşasını sağlayacak; huzur ve refahın tesisine katkı sunacaktır.

Bu ortamı gören yatırımcı, 6. Bölge Teşviklerinden de yararlanarak yatırım kararını daha kolay alıyor artık. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde iş gücü bol, maliyetler düşük, topraklar verimli. Evet, nitelikli iş gücü sorunu yaşanabilir; ancak bunun aşılabilen bir unsur olduğunu

We have seen the vision of a “Terror-Free Türkiye” being voiced more strongly in recent years. In this context, how do you think the reestablishment of security and the emergence of regions cleared of terrorism have contributed to a wave of investment and production in the Turkish economy?

Terrorism is a negative and violent concept for all of humanity; by its very nature, it creates anxiety and uncertainty. In the case of Türkiye, I would like to particularly emphasize that this threat is based on unjust grounds. I myself have experienced the pressure of terrorism in social life. During my middle and high school years, I lived in Patnos, Ağrı, where I witnessed a period overshadowed by terrorism in the 1980s and 1990s. I personally observed the psychology of people who could not go outside after evening hours and lived in constant fear, feeling on edge due to concerns for the safety of their families and children.

This atmosphere of fear negatively affected not only the public but also the decision-making processes of investors. For a businessperson to invest in the region, create employment, engage in production and export activities, it is essential to have an environment where the safety of life and property is guaranteed. In this sense, terrorism inflicted one of the greatest harms on the region by halting investments. The region is, in this regard, deeply thirsty for investment.

The picture is now changing. The likelihood of attracting investment is much higher than before. In every province and district we visit, we sense this expectation in the hopeful yet cautious eyes of the people. The “Terror-Free Türkiye” process will enable not only the restoration of physical security but also the rebuilding of psychological relief; it will contribute to the establishment of peace and prosperity.

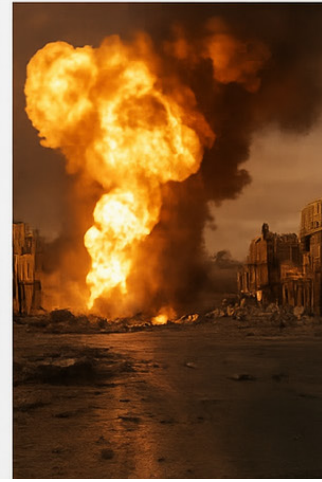
Investors who recognize this environment are now making investment decisions more easily, also benefiting from the 6th Region Incentives. In the Eastern and Southeastern Anatolia regions, there is an abundance of labor, low costs, and fertile lands. Yes, there may be challenges regarding skilled labor; however, it is important

unutmamak lazım. Ayrıca bölgenin Asya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika pazarlarına yakınlığı, yatırımların sadece yerel değil, bölgesel bir değer zincirine dönüşmesini sağlar. Terörsüz bir ortam, sadece bugüne değil, geleceğin de kalkınma planlarına hizmet edecek.

to remember that this is an obstacle that can be overcome. Moreover, the region's proximity to Asian, Middle Eastern, and North African markets allows investments to evolve not only into local but also regional value chains. A terror-free environment will serve not only today's needs but also the development plans of the future.

Bölgede terör tehdidinin azalması bir anda gerçekleşmedi. Özellikle son 10 yılda Türkiye'nin savunma sanayisinde kaydettiği ilerleme ve sınır ötesi güvenlik operasyonları bölgede istikrar ortamı sağlandı. Terörün püskürtülmesiyle birlikte yerel halkla kurulan sıkı bağlar, psikolojik ve sosyal güven duygusunu pekiştirdi.

The decline of the terror threat in the region did not happen overnight. Over the past decade in particular, the progress Türkiye has made in its defense industry and its cross-border security operations have contributed to establishing stability in the region. With the repulsion of terrorism, the strong bonds formed with the local population have reinforced a sense of psychological and social security.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde terör tehdidinin azalmasıyla birlikte ekonomik dinamiklerde gözlemlenen değişimlere ilişkin gözlemlerinizi nelerdir? Tarım, sanayi veya lojistik gibi alanlarda nasıl bir yeniden yapılanma söz konusu?

Türkiye'nin yalnızca batısı, Ege'si, Marmara'sı değil; Doğu Anadolu'su, Güneydoğu'su Doğu Karadeniz'i de büyük ekonomik potansiyele sahiptir. Ne var ki bu potansiyel, yıllarca değerlendirilmediği için ülke kalkınmasında büyük engel teşkil etti. Kadınların iş gücüne katılımı gibi, bölgelerin de üretim hayatına tam katılımı sağlanmalı.

What are your observations regarding the changes in economic dynamics following the decline of the terror threat in the Eastern and Southeastern Anatolia regions? In areas such as agriculture, industry, or logistics, what kind of restructuring is taking place?

It is not only the western regions of Türkiye such as the Aegean and Marmara that hold great economic potential; Eastern Anatolia, Southeastern Anatolia, and the Eastern Black Sea also possess significant opportunities. However, this potential has long remained untapped, posing a major obstacle to the country's overall development. Just as women's participation in the workforce must be ensured, so too must the full integration of these regions into the productive economy.

4-5 yıldır bölge insanı yeniden yaylalara çıkabiliyor, yıllarca ekilemeyen topraklarda tarım yapabiliyor. Geçmişte batıda "bağ evi" neyse, doğuda da "yayla evi" oydu. İnsanlar artık orada gece kalabiliyor, hayvanlarını otlatabiliyor, üretim yapabiliyor. Bölge; sadece tarımda değil, sanayide de güven tesis edilmiş bir ortam sunmaya başladı. Doğunun, Güneydoğunun; İç Anadolu'daki ve Ege'deki tarım bölgelerinden, Karadeniz'in yaylalarından bir farkı kalmasın. 1990'lar öncesinde bölgede yaylacılık çok yaygındı; insanlar aylarca yaylalarda kalır, sonra sonbaharla birlikte dönüş yaparlardı. Şimdi yeniden bu ortamın doğduğunu, geleneklerin canlandığını görmekteyiz. Bu güven ikliminin kalıcı olması, kalkınmanın en güçlü dayanaklarından biri olacaktır.

For the past 4-5 years, people in the region have once again been able to return to the highlands and cultivate lands that remained fallow for years. Just as "vineyard houses" held cultural value in the western parts of the country in the past, "highland houses" served a similar purpose in the east. Now, people can once again stay overnight in these areas, graze their animals, and engage in production. The region has begun to offer a secure environment not only in agriculture but also in industry. Let there be no difference between the East and Southeast and the agricultural regions of Central Anatolia and the Aegean, or the highlands of the Black Sea. Before the 1990s, highland life was very common in the region; people would stay in the highlands for months and return with the arrival of autumn. Today, we are once again witnessing the revival of this environment and the resurgence of these traditions. The permanence of this climate of security will be one of the strongest foundations for sustainable development.

Terörden arındırılmış bölgelerde yeniden şekillenen ekonomik dengeler, komşu ülkelerle – özellikle Irak, İran ve Suriye ile – sınır ticareti ve bölgesel iş birlikleri açısından nasıl bir rol oynayabilir?

Suriye’de yürüttüğümüz diplomasinin meyvelerini almaya başladık. Yılın ilk beş ayında Suriye ile yük taşımacılığımız yüzde 60 oranında arttı. Bu artış, güven ortamının ekonomik ilişkilere nasıl yansıdığını açıkça gösteriyor. Benzer şekilde, geçmişte Türkiye’nin en büyük ihracat pazarlarından biri olan Irak ile de ticaretimiz gelişiyor. Irak bugün en çok ihracat yaptığımız ilk beşke ülke listesinde yok. Almanya, ABD, İngiltere gibi ülkeler var listenin tepesinde. Irak gibi yakın ve stratejik bir komşunun yeniden üst sıralara taşınması, Türkiye’nin ekonomik ve diplomatik hedefleri açısından kritik önemdedir.

Irak ile, Suriye ile, İran ile yeniden ve daha güçlü şekilde ticaret yapmak istiyoruz. Rusya, Azerbaycan veya diğer yakın ülkelerle olduğu gibi, bu komşularla da güven temelinde sağlam ticaret ilişkileri kurulmalı. Irak ve Suriye sadece pazar değil, aynı zamanda Türkiye’nin

How can the reshaped economic dynamics in regions cleared of terrorism play a role in cross-border trade and regional cooperation with neighboring countries—particularly Iraq, Iran, and Syria?

We have begun to reap the fruits of the diplomacy we have pursued in Syria. In the first five months of this year, our freight transportation with Syria increased by 60%. This rise clearly demonstrates how a climate of security positively reflects on economic relations. Similarly, our trade with Iraq once one of Türkiye’s largest export markets is also developing. Currently, Iraq is no longer among the top five countries we export to; that list is led by countries like Germany, the United States, and the United Kingdom. Reestablishing Iraq a close and strategic neighbor among the top export destinations is of critical importance for Türkiye’s economic and diplomatic objectives.

We want to reestablish and strengthen trade with Iraq, Syria, and Iran. Just as we have built solid trade relations based on trust with countries like Russia, Azerbaijan, and others in the region, similar foundations should be laid with these neighbors as well. Iraq and Syria are not only

Körfez ülkelerine ve Arap dünyasına açılan kapılardır. Irak üzerinden Kuveyt, Suudi Arabistan, Katar; İran üzerinden Pakistan ve Orta Asya ile kara bağlantısı sağlanabilir. Suriye ise Lübnan ve Ürdün’e, hatta Mısır’a kadar uzanan bir ticaret koridorunun kilit noktasıdır.

Ancak ne yazık ki, güneyimiz yıllardır bir ateş çemberi içerisinde tutuluyor. Bu durum Türkiye’nin jeopolitik avantajlarını erozyona uğratan küresel bir yaklaşımın sonucu. Batılı güçlerin bu coğrafyada kalıcı istikrarsızlık üretme politikaları, kaynakların sömürülmesini kolaylaştırmak ve bölge ülkelerinin iş birliğini engellemek amacı taşıyor.

Türkiye tarih boyunca komşularıyla barış içinde yaşamayı hedefledi. İran’la Kasr-ı Şirin Antlaşması’ndan bu yana ciddi bir çatışma yaşamadık. Elbette dış politikada ebedi dostluklar veya düşmanlıklar olmaz; ülke çıkarları ve zamanın ruhu belirleyicidir. Ancak Türkiye, bölge ülkeleriyle ekonomik iş birliğini önceleyen, karşılıklı bağımlılığa dayalı bir dış politikadan yanadır. PKK’nın Irak ve Suriye’deki varlığı Türkiye’nin güvenliğini doğrudan tehdit ettiği için, bu ülkelerle diyalog ve ortak çözüm arayışı zorunlu hale gelmiştir.

markets but also gateways for Türkiye to reach the Gulf countries and the broader Arab world. Through Iraq, land connections can be established with Kuwait, Saudi Arabia, and Qatar; through Iran, with Pakistan and Central Asia. Syria, meanwhile, is a key junction in a trade corridor extending to Lebanon, Jordan, and even Egypt.

Unfortunately, our southern region has been caught in a ring of fire for many years. This is the result of a global approach that has eroded Türkiye’s geopolitical advantages. The policies of Western powers to produce lasting instability in this geography aim to facilitate the exploitation of resources and to hinder cooperation among countries in the region.

Throughout history, Türkiye has aimed to live in peace with its neighbors. We have not experienced any major conflict with Iran since the Treaty of Kasr-ı Şirin. Of course, in foreign policy, there are no eternal friendships or enmities; national interests and the spirit of the time are decisive. However, Türkiye favors a foreign policy that prioritizes economic cooperation with regional countries and is based on mutual interdependence. Given that the presence of the PKK in Iraq and Syria poses a direct threat to Türkiye’s security, dialogue and the pursuit of joint solutions with these countries have become a necessity.

Bugün Türkiye'nin güvenlik eksenli dış politikası sayesinde bölgesel aktörler de artık terörle mücadele konusunda daha iş birliğine açık hale gelmiştir. Bu da hem siyasi hem ekonomik normalleşmenin önünü açmaktadır. Dolayısıyla, terörün geriletilmesi yalnızca iç güvenliğe değil, bölgesel entegrasyon ve ekonomik kalkınmaya da doğrudan hizmet etmektedir.

Bölgede oluşan bu yeni güvenlik ortamı, genç iş gücünün istihdamı ve sosyal kalkınma açısından ne tür sonuçlar doğurabilir? Ekonomik büyüme ile toplumsal bütünleşme arasında nasıl bir ilişki kurulmalı?

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da çok güçlü bir genç iş gücü potansiyeli var. Türkiye genelinde genç nüfusun oranı %15 civarındayken, bu oran doğudaki illerde %20'yi buluyor. TÜİK'e göre genç nüfus oranı en yüksek ilk 10 il Hakkari, Şırnak, Siirt, Ağrı, Muş, Bayburt, Van, Batman, Bitlis ve Kilis olarak sıralanıyor. Bölge nüfusunun büyük kısmı ne yazık ki yıllarca işsizlik ve yatırım eksikliği nedeniyle batıya göç etmek zorunda kaldı. Kimi kendi işini kurdu, kimi ücretli olarak çalıştı. “Keşke kendi bölgemde yatırım yapabilseydim” diyen girişimciler haline gelenler oldu.

Bugüne kadar bölgeye yatırım yapılmamasının ana nedeni, güvenlik endişesiydi. Bu yüzden insanlar doğdukları toprakları terk etmek zorunda kaldı. Bu durum; köyden kente göçün, büyük şehirlerdeki nüfus yığılmalarının, gelir dağılımı ve gelişmişlik farklarının temel nedenidir. Eğer Marmara ya da Ege'de olduğu kadar bu bölgelerde de yatırım yapılmış olsaydı, inanın insanlar doğdukları yerlerde kalmak isterdi. Çünkü toprağına bağlı, kültürel bağları güçlü bir halktan bahsediyoruz. Ben de üniversiteyi okumak için İstanbul'a geldim. Keşke doğup büyüdüğüm Ağrı'da gazetecilik yapabilme imkânım olsaydı. Ancak medya merkezlerinin tümü batıda olduğu için burada kalmak zorunda kaldım. Aynı durum mühendisler, avukatlar, tekstil ustaları ve diğer pek çok meslek grubu için de geçerli. Bu da Doğu'dan Batı'ya göçü sürekli besleyen bir sürece dönüştü. Deprem gibi afetlerde, bu dengesizliğin yarattığı çaresizlik çok daha

Today, thanks to Türkiye's security-oriented foreign policy, regional actors have also become more open to cooperation in the fight against terrorism. This, in turn, paves the way for both political and economic normalization. Therefore, the containment of terrorism contributes not only to domestic security but also directly supports regional integration and economic development.

What potential outcomes can this new security environment in the region bring in terms of youth employment and social development? How should the relationship between economic growth and social cohesion be structured?

There is a very strong young workforce potential in Eastern and Southeastern Anatolia. While the proportion of youth in the overall population of Türkiye is around 15%, this figure reaches up to 20% in the eastern provinces. According to TÜİK, the top ten provinces with the highest youth population are Hakkari, Şırnak, Siirt, Ağrı, Muş, Bayburt, Van, Batman, Bitlis, and Kilis. Unfortunately, due to years of unemployment and lack of investment, a large portion of the population in the region was forced to migrate westward. Some started their own businesses, while others worked as wage earners. Many of them have become entrepreneurs who say, “I wish I could have invested in my own region.”

The primary reason why investments have not been made in the region until now has been security concerns. As a result, people were forced to leave their native lands. This has been a fundamental cause of rural-to-urban migration, population congestion in major cities, and disparities in income distribution and levels of development. If these regions had received as much investment as Marmara or the Aegean, people would have wanted to stay where they were born—because we are talking about a population deeply rooted in their land, with strong cultural ties. I myself came to Istanbul for university. I wish I had had the opportunity to pursue journalism in Ağrı, where I was born and raised. But since all media centers are based in the west, I had no choice but to stay here. The same is true for engineers, lawyers, textile specialists, and many other professions. This has turned into an ongoing process that constantly feeds migration from east to west. In times of disasters like earthquakes, the helplessness created

görünür hale geliyor. Eğer dengeli bir yatırım politikası izlenirse, bölgedeki insan potansiyeli eğitimle desteklenir ve yerinde istihdam edilirse Türkiye hem nitelikli iş gücünden azami fayda sağlar hem de sosyal kalkınmayı ve toplumsal bütünleşmeyi daha adil bir zemine oturtmuş olur. Bu aynı zamanda büyük kentlerin üzerindeki demografik baskıyı da azaltacak önemli bir dönüşüm olur.

Şehir hayatında kültürel çeşitlilik görünürlük açısından zayıflamış gibi görünse de, aslında İstanbul farklılıkların bir araya geldiği eşsiz bir Türkiye sentezi bana göre. Örneğin Bağcılar Mahmutbey'de yaşıyorum; bir başka akrabam Kartal'da, bir diğeri Kadıköy'de... Yani Anadolu'da hangi yaşam biçimi ve kültürel zenginlik varsa, bu çeşitliliği İstanbul'un ilçelerine taşıdık. Mutfağıımızdan müziğimize, halayımızdan zeybeğimize kadar her şey bu kente taşındı. İstanbul adeta Türkiye'nin kültürel ortalaması haline gelmiş durumda. Ancak bizler arzu ediyoruz ki bu mega kentte, yerel ve kültürel kimliğin taşıyıcısı olan Anadolu insanı daha fazla söz sahibi olsun. Elbette ki turistlerin İstanbul'u ziyaret etmesi son derece kıymetlidir. Fakat bazı dünya şehirlerinde gördüğümüz gibi, yerel halkın giderek geri plana itilmesi, kültürel köklerin silikleşmesi gibi durumlar İstanbul için tehlikeli olabilir. Biz, kendi coğrafyamıza sahip çıkarak, sadece İstanbul'da değil, Anadolu'nun diğer bölgelerinde de üretime, istihdama ve kültürel yaşama katılımı desteklemeliyiz.

by this imbalance becomes even more visible. If a balanced investment policy is pursued, if the region's human potential is supported through education and employed locally, Türkiye will not only benefit maximally from its qualified workforce but will also lay a more equitable foundation for social development and societal cohesion. This would also be a significant transformation in easing the demographic pressure on major cities.

Although cultural diversity in urban life may seem to have lost visibility, in my view, Istanbul is a unique synthesis of Türkiye where differences come together. For example, I live in Mahmutbey, Bağcılar; one of my relatives is in Kartal, another in Kadıköy... In other words, whatever lifestyles and cultural richness exist in Anatolia, we have carried that diversity into the districts of Istanbul. From our cuisine to our music, from the halay to the zeybek, everything has found its way into this city. Istanbul has almost become the cultural average of Türkiye. However, we would like to see the people of Anatolia—the bearers of local and cultural identity—have a greater voice in this megacity. Of course, it is extremely valuable that tourists visit Istanbul. Yet, as we have seen in some global cities, the gradual marginalization of the local population and the fading of cultural roots could pose a danger for Istanbul. We must protect our own geography and support participation in production, employment, and cultural life not only in Istanbul but also throughout the other regions of Anatolia.

Bugün birçok yatırımcı; Bingöl'de, Siirt'te, Batman'da büyük sanayi yatırımları yapıyor; fakat yeterli iş gücüne ulaşmakta zorlanıyor. Oysa bölgede yaylalar, meralar, atıl araziler büyük bir potansiyel barındırıyor. Bu kaynakları etkin kullanabilirsek, hem bölgesel kalkınmayı sağlar hem de göçü yerinde durdurabiliriz. Tarım ve hayvancılıkla ilgili kamuoyunda dolaşan “bitme” söylemleri de gerçeği tam yansıtmıyor. Aksine, Türkiye’de son çeyrek yüzyılda bu sektörler 3-4 kat büyüdü. Tarımsal hasılamız bugün 70 milyar doları aşılıyor. Yalnızca tarım ve gıda ihracatımız 35 milyar dolara ulaşmış durumda.

Today, many investors are making major industrial investments in provinces such as Bingöl, Siirt, and Batman, yet they face challenges in accessing sufficient labor. However, the region’s highlands, pastures, and unused lands hold enormous potential. If we can utilize these resources effectively, we can not only drive regional development but also curb migration at its source. The narrative circulating in public discourse that agriculture and livestock are “dying” does not fully reflect reality. On the contrary, over the past quarter-century, these sectors in Türkiye have grown three to four times. Our agricultural output now exceeds \$70 billion, and our agricultural and food exports alone have reached \$35 billion.

Bu rakam, 2002 yılında Türkiye'nin toplam ihracatına denk geliyor. Dolayısıyla, tarım da hayvancılık da varlığını sürdürmekte, üstelik güçlenerek. Küçükbaş hayvancılık başta olmak üzere birçok alanda üretim artışı dikkat çekiyor. Türkiye'nin çoğalan nüfusu bu sektörlerin daha da gelişmesini zorunlu kılıyor. İmkânlardan doğru şekilde faydalanabilirsek, çok daha büyük başarılarla imza atabiliriz.

This figure is equivalent to Türkiye’s total exports in 2002. Therefore, both agriculture and livestock not only continue to exist but are actually growing stronger. Production increases are particularly notable in areas such as small ruminant farming. Türkiye’s growing population makes the further development of these sectors a necessity. If we can make the right use of available resources, we can achieve even greater success.

İran ile İsrail arasında artan tansiyonun, özellikle enerji, finans ve emtia piyasaları üzerinde ciddi etkiler yarattığı görülüyor. Sizce bu krizin uzun vadeli bir küresel ekonomik sarsıntıya dönüşme ihtimali var mı? Sizce Türkiye bu krizleri fırsata çevirebilecek jeoekonomik bir fırsat yaratabilecek mi?”

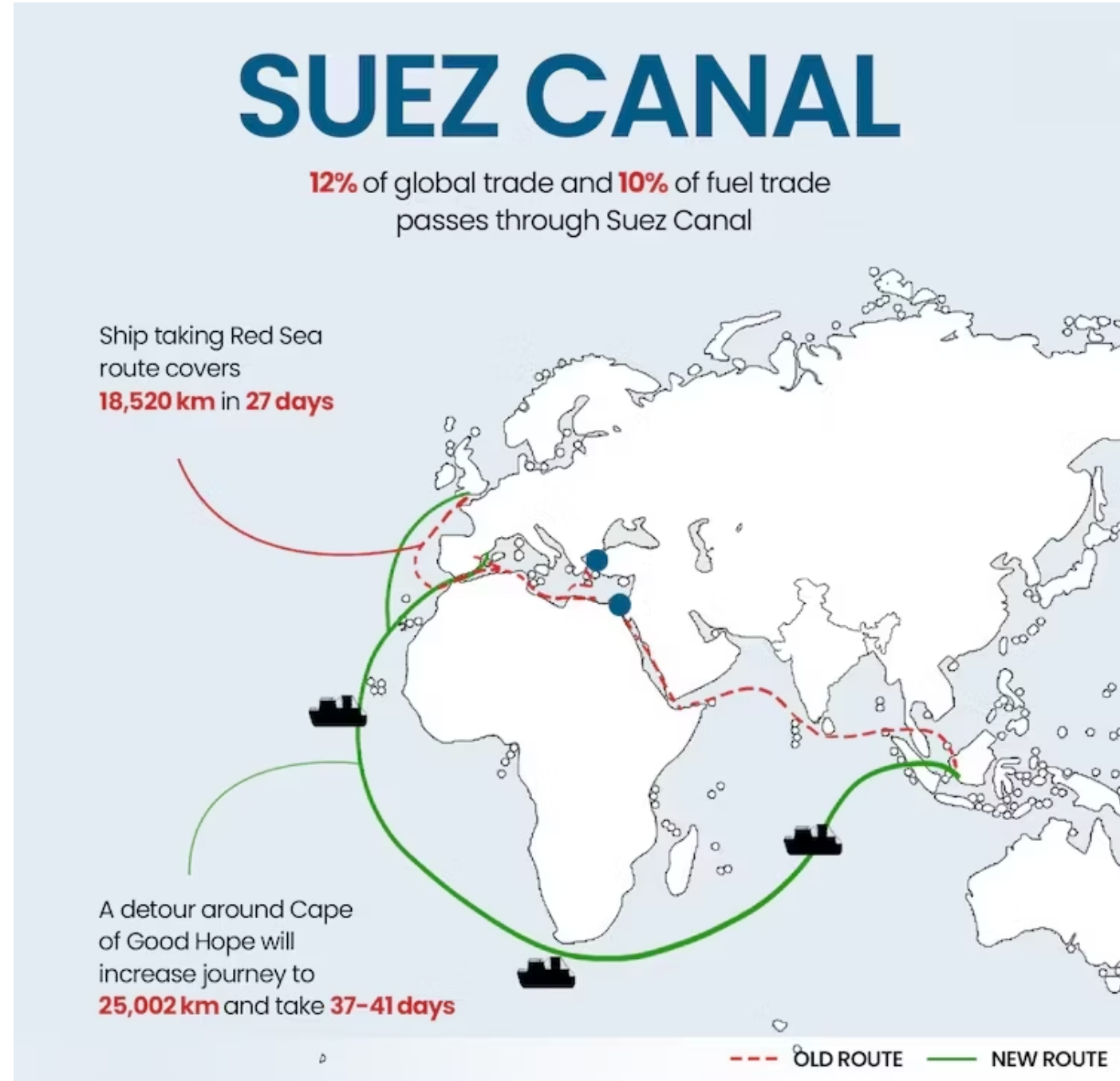
Bölgedeki tansiyonun merkezinde yer alan İsrail, adeta bir ileri karakol konumunda. İran ise mezhepsel jeopolitikasını yayma arzusuyla, bölgede birçok noktada etkisini göstermeye çalışıyor. Ancak bu durumun ne İran halkına ne de bölgesel barışa katkısı bulunuyor. Zengin enerji kaynaklarına rağmen, İran’ın ekonomik büyüklüğü Türkiye’nin oldukça gerisinde. Bu, kaynakların etkin kullanılamadığını gösteriyor.

The rising tensions between Iran and Israel are clearly having significant impacts, particularly on energy, finance, and commodity markets. In your view, is there a possibility that this crisis could evolve into a long-term global economic shock? Do you think Türkiye can turn these crises into an opportunity and create a geoeconomic advantage out of them?

Israel, which lies at the center of the regional tension, functions almost as a forward operating base. Iran, on the other hand, is trying to project its influence across the region through its sectarian geopolitical ambitions. However, this approach serves neither the well-being of the Iranian people nor regional peace. Despite its abundant energy resources, Iran’s economic size lags significantly behind that of Türkiye, which points to the inefficient use of its resources. The Israel–Iran

İsrail-İran gerilimi, özellikle nükleer enerji konusu etrafında şekilleniyor. İran'ın elinde gerçekten nükleer silah olup olmadığını bilmiyoruz. Ancak bu belirsizlik dahi bölgeyi ateşe atmaya yetiyor. İsrail bu gerekçeyle Lübnan'dan Yemen'e, Irak'tan Körfez ülkelerine kadar birçok aktörle gerilim yaşıyor. Bu durum, yalnızca siyasi değil, ekonomik anlamda da ciddi sonuçlar doğuruyor.

tension is largely shaped around the issue of nuclear energy. We do not know for certain whether Iran possesses nuclear weapons, but even this uncertainty is enough to ignite instability in the region. On these grounds, Israel finds itself in conflict with a wide range of actors from Lebanon to Yemen, from Iraq to the Gulf countries. This situation carries not only political but also serious economic consequences.

Örneğin Gazze'deki gelişmeler Körfez ülkeleriyle olan ticaretimize zarar verdi. Süveyş Kanalı'nın uzun süre kapalı kalması, küresel ticaretin %20'sini etkiledi. Bu durum hem zaman hem maliyet açısından büyük kayıplara yol açtı. Ürün fiyatlarına yansıyan lojistik maliyetler, küresel enflasyon üzerinde baskı oluşturdu. Buna rağmen

For example, developments in Gaza have negatively affected our trade with Gulf countries. The prolonged closure of the Suez Canal impacted around 20% of global trade. This led to significant losses in both time and cost. The resulting increase in logistics expenses was reflected in product prices and placed upward pressure on global

Batı ülkelerinin İsrail'e verdiği destek devam ediyor. Türkiye açısından bakıldığında; yaklaşık 10 milyon kişinin yaşadığı Filistin ve İsrail pazarına ihracat yapılmaması ekonomik olarak yıkıcı değildir. Elbette ki bölge ekonomisindeki daralmalar emtia ve finansal piyasalarda Türkiye'yi de etkiler. Fakat bu krizlerin olmadığı bir ortamda Türkiye'nin sahip olacağı jeopolitik avantajlar çok daha güçlü olurdu. Belki de bölgemizde barış ortamı olsaydı, çok sayıda genç girişimcimiz, bilim insanımız dünyada ses getiren projelere imza atabilirdi. Savaşlar, sadece gördüklerimiz kadar zarar vermiyor, potansiyel kayıp da yaratıyor.

inflation. Despite this, Western support for Israel continues. From Türkiye's perspective, not exporting to the Palestinian and Israeli markets which together have a population of around 10 million is not economically devastating. Of course, contractions in the regional economy affect Türkiye as well, particularly in commodity and financial markets. However, in the absence of such crises, Türkiye's geopolitical advantages would be far more pronounced. Had there been peace in our region, many of our young entrepreneurs and scientists might have been able to launch world-renowned projects. Wars do not only cause visible destruction they also create invisible losses by stifling untapped potential.

Orta Doğu'daki gerilimlerin Türkiye ekonomisi üzerindeki dolaylı etkileri neler olabilir? Enerji fiyatları, ihracat pazarları ve yatırım iklimi bu gelişmelerden nasıl etkileniyor?

Türkiye için yakın coğrafyamızdaki ülkeler, özellikle Irak, Suriye, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Katar gibi enerji zengini ülkeler oldukça önemli ticaret ortaklarıdır. Bu ülkelerde kişi başına düşen gelir 50 bin ila 100 bin dolar arasında değişiyor. Böylesine yüksek alım gücüne sahip pazarlarda varlık göstermek, Türkiye için büyük bir ekonomik avantajdır. Ancak bu coğrafyada güvenliğinsarsıldığı her an, ticaretin sürdürülebilirliğini tehdit ediyor. Ticaret yollarının kapanması, gümrük süreçlerinin

What could be the indirect effects of tensions in the Middle East on the Turkish economy? How are energy prices, export markets, and the investment climate being impacted by these developments?

For Türkiye, neighboring countries particularly energy-rich nations such as Iraq, Syria, Kuwait, Saudi Arabia, and Qatar are highly important trade partners. In these countries, per capita income ranges between \$50,000 and \$100,000. Having a presence in such high-purchasing-power markets represents a significant economic advantage for Türkiye. However, every moment of instability in this region poses a threat to the sustainability of trade. Challenges such as

uzaması, lojistik maliyetlerinin artması gibi pek çok zorluk ekonomik kayıpları beraberinde getiriyor. Bu nedenle Türkiye'nin jeopolitik konumunu sadece coğrafi değil, aynı zamanda ekonomik bir fırsat penceresi olarak görmesi ve barışçıl çözümleri destekleyen politikalarını sürdürmesi büyük önem taşıyor. Çünkü refah, yalnızca kendi sınırlarımız içinde değil, çevremizdeki istikrarla da doğrudan ilişkili.

the closure of trade routes, prolonged customs procedures, and rising logistics costs inevitably lead to economic losses. Therefore, it is crucial for Türkiye to view its geopolitical position not only as a geographical asset but also as an economic opportunity, and to continue pursuing policies that support peaceful solutions. Prosperity is not limited to our own borders it is directly linked to the stability of our surrounding region.

PKK'nın silah bırakma kararı ve güvenlik politikalarındaki değişimle birlikte Doğu ve Güneydoğu'ya yatırım ilgisinin artması bekleniyor. Sizce bölgeye yönelik sermaye akışı ve yatırım profili 2025 itibarıyla nasıl bir seyir izliyor?

Bu konuda bazı güncel gelişmeleri paylaşmak isterim. Örneğin, MÜSİAD geçtiğimiz ay, henüz silah bırakma töreni gerçekleşmeden önce Diyarbakır'a bir ziyaret gerçekleştirdi. Burada bölgedeki iş insanlarını bir araya getirerek bir yatırım ve bölgesel iş geliştirme komisyonu kurdu. Bugün yine benzer bir adım ASRIAD tarafından atıldı. Hakkari iş dünyasıyla ir araya geldiler. Bu ziyaretin amacı, yatırım olanaklarını yerinde tespit etmek ve birlikte yapılabilecek çalışmaları değerlendirmektir. Benzer şekilde TÜSİAD, İGİAD, Ticaret ve Sanayi Odaları

With the PKK's decision to lay down arms and the shift in security policies, interest in investing in Eastern and Southeastern Türkiye is expected to rise. In your view, what trajectory is capital flow and the investment profile in the region following as of 2025?

I would like to share some recent developments on this matter. For instance, MÜSİAD visited Diyarbakır last month—even before the disarmament ceremony took place. There, they brought together local businesspeople and established an investment and regional business development commission. Today, a similar step was taken by ASRIAD. They met with the business community in Hakkari. The purpose of the visit was to identify investment opportunities on site and to evaluate potential collaborative efforts. Similarly, TÜSİAD, İGİAD, and various Chambers of Commerce and

da bölgeyi ziyaret etmektedir. İstanbul Sanayi Odası, Hakkâri, Gaziantep ve Şanlıurfa'ya giderek, bölge iş dünyasıyla temaslarını artırdı yakın zamanda. Ticaret odaları bölge halkı ve yerel odalarla daha sıkı ilişkiler kurma yönünde çaba göstermektedir. Kuyum ve tekstil sektöründen temsilciler de bölgeyi daha yakından incelemeye başlamışlardır. Güvenlik ortamındaki iyileşmelerle birlikte, yatırımcı bölgeye daha fazla ilgi göstermekte, yerinde gözlem ve fizibilite çalışmaları yürütmektedir. Bu gelişmeler oldukça sevindiricidir. Önümüzdeki dönemde, bu ilginin artarak devam edeceğini umuyoruz. Bölgedeki ticaret ve sanayi odaları da bu ilgiyi beklemektedir.

Örneğin Van, Şanlıurfa ve Diyarbakır'daki odalar kendi imkânlarıyla faaliyetlerini sürdürmekte; ancak büyükşehirlerle daha fazla diyalog içinde olma arzusu taşımaktadırlar. Yatırım iklimi açısından geçmişte zorluklar yaşanan bölgede artık daha rahat yatırım konuşulabilir hale gelmektedir. Bu durumun güçlenerek devam edeceğine inanıyorum.

Industry have also been visiting the region. The İstanbul Chamber of Industry recently increased its engagement with the local business community by visiting Hakkâri, Gaziantep, and Şanlıurfa. Chambers of commerce are making efforts to establish closer ties with local communities and regional chambers. Representatives from the jewelry and textile sectors have also started to examine the region more closely. With improvements in the security environment, investors are showing greater interest in the region, conducting on-site observations and feasibility studies. These developments are highly encouraging. We hope that this growing interest will continue to increase in the coming period. The chambers of commerce and industry in the region are also anticipating this interest.

For instance, the chambers in Van, Şanlıurfa, and Diyarbakır are continuing their activities with their own resources, yet they aspire to engage in more dialogue with larger metropolitan cities. In a region where the investment climate was once challenging, it is now becoming much easier to openly discuss investment. I believe this trend will continue to strengthen.

Bölge halkı, uzun yıllar boyunca süren çatışma ortamının ardından ekonomik istikrar, yatırımlar ve sosyal hizmetlerde sürdürülebilirlik bekliyor. Sizce bu beklentilere yönelik en kritik yapısal adımlar neler olmalı?

Bu bağlamda kamunun rolü hayati önemdedir. Zira bugüne dek bölgeye yapılan büyük yatırımların önemli bir kısmı kamu eliyle gerçekleştirilmiştir. Örneğin, GAP Projesi. Bugün bölgeye çok yönlü katkılar sağlayan bu gibi stratejik projelere havaalanları, organize sanayi bölgeleri, hastaneler, üniversiteler ve diğer okullar eklenmiştir. Okullaşma oranları artmış, altyapı ciddi şekilde iyileştirilmiştir. Tevazuya gerek yok; bana göre son dönemin en önemli icraatlarından biri de, ülke genelinde bölünmüş yol ağının genişletilmesi olmuştur.

Bu vesileyle Turgut ÖZAL'ın bir anısını aktarmak isterim. 1983 yılında iktidara geldiğinde Avrupa'dan alınan kredilerin neredeyse tamamı

After many years of conflict, the people of the region now expect economic stability, sustained investment, and continuity in social services. In your view, what are the most critical structural steps that should be taken to meet these expectations?

In this context, the role of the public sector is of vital importance. A significant portion of the major investments made in the region to date have been carried out by the state. For example, the GAP Project. Strategic initiatives like this, which provide multifaceted contributions to the region today, have been supplemented by airports, organized industrial zones, hospitals, universities, and other schools. School enrollment rates have increased, and infrastructure has been significantly improved. There's no need for modesty here in my view, one of the most important achievements in recent years has been the expansion of the divided road network across the country.

On this occasion, I would like to share an anecdote about Turgut ÖZAL. When he came to power in 1983, almost all of the loans received from Europe

yollara harcanmıştı. Denetim için gelen bir heyet neden başka alanlara yatırım yapılmadığını sorduğunda Özal'ın cevabı çok netti: “Yol medeniyettir, Yolunuz olmadığında; zaman kaybı yaşanıyor, enerji israfı oluyor, insanlar hayatını kaybediyor, ürünler bozuluyor.” İşte bu yaklaşım altyapının medeniyetin temeli olduğunu ortaya koymaktadır. Tüm bu altyapı yatırımları, istikrarı pekiştirdikçe özel sektörün de bölgeye yönelmesini teşvik edecektir. Kamu-özel sektör iş birliği ile kalkınmanın sürdürülebilir şekilde sağlanabileceğine inanıyorum.

Ekonomik refahın artması bölgesel barışın kalıcılılaşmasına katkı sağlar mı? Hükümetin yürüttüğü kalkınma programlarının dış politikayla uyumlu bir şekilde komşu ülkelerle entegrasyonu konusunda ne düşünüyorsunuz?

Bu noktada “barış” kavramı üzerinde düşünmek gerekir. Barış yalnızca ülkeler arasında değil; bölgeler, şehirler, hatta aile bireyleri arasında bile huzurun ve denge duygusunun tesis edilmesidir. Fırsat eşitsizliği veya adaletsiz kaynak dağılımı, zamanla kıskançlık ve toplumsal gerilim yaratabilir. Bu durum; ülkeler arası ilişkilerde olduğu gibi, yurt içinde bölgeler arasında da başgösterebilir.

Bugüne dek Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri, çeşitli nedenlerle; terör, iklim, coğrafi zorluklar ya da jeopolitik dinamikler gibi ülkenin diğer bölgelerine kıyasla daha az gelişmişlik düzeyine sahipti. Ancak kamu kaynaklarının ve özel sektörün sunduğu imkânların eşit şekilde bu bölgelere ulaştırılması, gelir dağılımı farklarını azaltacaktır. Bu da toplumsal bütünleşmeye katkı sunacaktır.

Unutmamalıyız ki Türkiye 85 milyonluk nüfusuyla zaten etle tırnak gibi iç içe geçmiş bir ülkedir. Türkler, Kürtler, Araplar, Lazlar, Çerkesler; hepimiz aynı apartmanları, aynı sokakları, aynı parkları paylaşıyoruz Aynı havayı soluyoruz. Ancak söz konusu ekonomik konular olduğunda, bazen kardeşler arasında bile gerilim yaşanabiliyor. Bu sebeple gelişmişlik farklarının azaltılması, bölgesel huzur ve toplumsal barış için vazgeçilmez bir adımdır.

had been spent on roads. When an inspection delegation asked why investments hadn't been made in other areas, Özal's response was very clear: “Roads are civilization. Without roads, time is lost, energy is wasted, lives are lost, and goods are spoiled.” This perspective clearly demonstrates that infrastructure is the foundation of civilization. All of these infrastructure investments, as they reinforce stability, will also encourage the private sector to move into the region. I firmly believe that sustainable development can be achieved through public-private sector cooperation.

Does the rise in economic prosperity contribute to the permanence of regional peace? What are your thoughts on aligning the government's development programs with foreign policy to ensure integration with neighboring countries?

At this point, we need to reflect on the concept of “peace.” Peace is not only about relations between countries; it also involves establishing a sense of harmony and balance among regions, cities, and even family members. Inequality of opportunity or unjust distribution of resources can, over time, lead to resentment and social tension. This can emerge not only in international relations but also between different regions within a country.

To date, the Eastern and Southeastern Anatolia Regions have, for various reasons—such as terrorism, climate, geographical challenges, or geopolitical dynamics—remained less developed compared to other parts of the country. However, ensuring that public resources and private sector opportunities are distributed equally to these regions will help reduce income disparities. This, in turn, will contribute to social cohesion.

We must remember that Türkiye, with its population of 85 million, is already a nation deeply intertwined like flesh and bone. Turks, Kurds, Arabs, Laz, Circassians—we all share the same apartment buildings, the same streets, the same parks. We breathe the same air. However, when it comes to economic matters, tensions can arise—even among siblings. For this reason, reducing disparities in development is an essential step toward regional stability and social peace.

Devletin terörle mücadeleye ayırdığı bütçe, son 20 yılda trilyon liralara buldu. Şimdi aynı kaynağı eğitime, sanayiye ve genç girişimcilere yönlendirme ihtimali var. Bu, Türkiye'nin ikinci büyük ekonomik kalkınma hamlesi olabilir mi? Sizce Türkiye, üretimden güç alan bir ekonomik model inşa edebilecek mi?

Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, terörün Türkiye ekonomisine 47 yıllık maliyeti yaklaşık 2 trilyon dolardır. Türkiye'nin 2024 yılı gayri safi yurt içi hasılası 1.3 trilyon dolar civarındadır; bu yıl 1.5 trilyon doları bulması muhtemeldir. Yani, bir yıllık ulusal geliri aşan bir kaynağı biz yıllar boyunca teröre harcamak zorunda kaldık. Tabii ki burada sadece ekonomik kayıplardan söz etmiyoruz. Binlerce insanımızı, askerimizi, polisimizi, öğretmenimizi şehit verdik; ailelerin ocaklarına ateş düştü.

Bu acı tabloya rağmen Türkiye, canıyla ve malıyla bu mücadeleyi sürdürdü. Ülke kaynaklarının seferber edilmesiyle, terörle mücadelenin başarıya ulaşmasının ardından

The budget allocated by the state to the fight against terrorism has reached trillions of lira over the past 20 years. Now, there is a possibility to redirect those same resources toward education, industry, and young entrepreneurs. Could this become Türkiye's second major economic development leap? In your view, can Türkiye build an economic model that draws its strength from production?

As our President has stated, the cost of terrorism to the Turkish economy over the past 47 years is estimated at around 2 trillion dollars. Türkiye's gross domestic product in 2024 is approximately 1.3 trillion dollars, and it is likely to reach 1.5 trillion dollars this year. In other words, we were forced to spend the equivalent of more than a year's national income on combating terrorism over the years. And of course, we are not only talking about economic losses here. We lost thousands of our people soldiers, police officers, teachers who were martyred; countless families were devastated.

Despite this painful reality, Türkiye has continued this struggle with both its people and its resources. With the mobilization of national assets and the success achieved in the fight

yeni bir yatırım ve kalkınma hamlesi başlatılabilir. Çünkü terör, sadece fiziksel bir tehdit değil, aynı zamanda psikolojik bir kuşatmadır. Yatırımın önünü kesen, üretimi durduran, eğitimi aksatan bir etkidir. Bölge halkı açısından da bu süreç son derece yıpratıcı olmuştur. Aileler çocuklarını gecenin kör karanlığında dağa kaptırmış, öğretmenler okul yolunda hayatlarını kaybetmiş, üretici tarlasına gidememiştir. Terör, halkın iradesi dışında gelişen bir şiddet sarmalıdır ve bu musibetten kurtuluyor olmak büyük bir dönüm noktasıdır. Yaşanılan 1980 darbesi, ardından ÖZAL'ın ekonomik açılımı, 1990'larda yaşanan siyasi istikrarsızlık ve nihayet son 23 yılda tek parti iktidarıyla oluşan istikrar... Türkiye bu dönemde büyük bir sanayi atılımı gerçekleştirmiştir. Ancak bu yeterli değildir; yeni bir devrime ihtiyaç vardır. Zira dünya değişiyor; üretim, savunma, eğitim ve yaşam anlayışı yeniden şekilleniyor. Yeni bir sanayi devrimi, sadece savunmada değil; tarım ve hayvancılıkta da kendini göstermelidir. Türkiye genç nüfusu, güçlü altyapısı ve küresel bağlantılarıyla bu ikinci büyük kalkınma hamlesini gerçekleştirecek güçtedir.

against terrorism, a new wave of investment and development can now be initiated. Because terrorism is not only a physical threat it is also a psychological siege. It is a force that blocks investment, halts production, and disrupts education. For the people of the region, this process has been deeply exhausting. Families lost their children to the mountains in the dead of night, teachers were killed on their way to school, and producers were unable to reach their fields. Terrorism is a cycle of violence imposed on society beyond the will of the people, and breaking free from this affliction marks a major turning point. The 1980 coup, followed by ÖZAL's economic liberalization, the political instability of the 1990s, and ultimately the stability brought by single-party governance over the past 23 years during this period, Türkiye has undergone a major industrial transformation. However, this alone is not sufficient; a new revolution is needed. The world is changing approaches to production, defense, education, and life itself are being reshaped. This new industrial revolution must manifest not only in defense, but also in agriculture and livestock. With its young population, robust infrastructure, and global connectivity, Türkiye has the strength to carry out this second major development leap.

GEÇMİŞTEN GELECEĞE BİR BAKIŞ, YEREL YÖNETİM MİRASI VE VİZYON...

Bedrettin DALAN
Eski İstanbul Büyükşehir Belediye
Başkanı
Yeditepe Üniversitesi Kurucu Mütevelli
Heyet Başkanı

Yerel yönetim anlayışının köklü bir dönüşüm geçirdiği son yarım yüzyılda, vizyoner liderlik ve cesur adımlar, şehirlerin kaderini belirleyen en temel unsurlar haline gelmiştir. Türkiye’de çağdaş belediyeleşimin öncülerinden biri olarak anılan İstanbul’un ilk büyükşehir belediye başkanı Sayın Bedrettin DALAN, yalnızca bir dönemin idari temsilcisi değil; aynı zamanda gelecek nesillere ilham verecek bir yerel yönetim vizyonunun taşıyıcısıdır.

Geçmişin birikimiyle şekillenen yerel yönetim mirasını ve bugünün kent yönetimi anlayışına ışık tutacak deneyimleri Sayın DALAN’ın kendisinden dinleme ayrıcalığını yaşadık. Cumhuriyetin ikinci yüzyılında, kentleşmenin hızla değişen dinamikleri karşısında, geçmişten devralınan tecrübenin nasıl bir yol haritası sunabileceğini birlikte değerlendirdik.

FROM PAST TO FUTURE LEGACY AND VISION OF LOCAL GOVERNANCE

Bedrettin DALAN
Former Mayor of Istanbul
Metropolitan Municipality
Founding Chairman of the Board of
Trustees, Yeditepe University

In the past half-century, local governance has undergone a profound transformation, with visionary leadership and bold decisions emerging as the most critical elements shaping the destiny of cities. As one of the pioneers of modern municipalism in Türkiye, Mr. Bedrettin DALAN İstanbul’s first metropolitan mayor is not only a prominent administrative figure of his time but also a bearer of a local governance vision that continues to inspire future generations.

We had the privilege of hearing firsthand from Mr. DALAN about the legacy of local governance shaped by past experience and the insights it offers for today’s urban management. As we enter the second century of the Republic, we reflected together on how this accumulated experience can offer a roadmap amid the rapidly evolving dynamics of urbanization.

Türkiye’de modern belediyeçilik anlayışının temellerinden biri olarak gösterilen 1984-1989 İBB Başkanlığınız, bugün nasıl okunmalı? O dönem başlattığınız projeler, bugünün Türkiye’inde nasıl yankı buldu? Türkiye’de modern belediyeleşimin kurucusu her şey de olduğu gibi Mustafa Kemal Atatürk’tür. 1930’lu yıllarda çıkardı 1580 sayılı Mahalli İdare yasası bugün bile dünyanın en modern yasalarından birisidir. Bu yasadan sonra modern belediyeleşimin büyükşehirleri içeren kısmını kanun olarak ben yazdım. Bilimsel adı “Metropolitan City Management” olarak nitelendirilir. Ama Türkçe’de Büyükşehir Yasası olarak karşılık buldu. Büyükşehir Yasası’nın tabanı 1580 sayılı yasadır. 1983 yılında Anavatan Partisi (ANAP) iktidara geldiğinde ben kurucu üyesiydim. O zaman Turgut ÖZAL beni milletvekili, hatta başbakan yardımcısı yapmak istedi ancak kabul etmedim. Çünkü; bir fabrikam vardı ve oldukça da yoğunum. Ancak bu olay uzun bir hikayedir. O dönemde; ben ANAP’ın İstanbul İl Başkanıydım. benim gösterdiğim aday İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı adayı olarak gösterilmedi. Ahmeti Turgut ÖZAL’ın gösterdiği adaya da ben razı olmayınca ihale benim üstüme kaldı.

Özal, bana İstanbul Belediye Başkanlığına teklif ettiği zaman bende kendisine iki tane şart sundum. Birincisi; İstanbul susuzdu, haftada iki gün sular akardı ve çok pis sarı renkliydi. Küvetlerde su toplanırdı. O sularla insanlar nasıl yıkanırdu inanılmaz bir şeydi bu. Damacanelarla su taşınırdı. O dönemde İSKİ vilayete, valiliğe bağlıydı. İlk şart olarak dedim ki, İstanbul susuz ve İSKİ’yi bana bağlaman lazım. Susuz bir şehirde İSKİ’nin belediye başkanlığında olması gerekir. Sağ olsun iki gün içinde Kanun Hükmünde Kararname çıkartarak İSKİ’yi İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne bağladı. Benim adaylığım ile ilgili modeli, büyükşehir modelinde kendisine arabada 10 dakikada anlattım. Bana git kanuna yaz ve gel dedi.

İstanbul’a döndüm ve OECD, Fransa’dan iki uzmanı İstanbul’a davet ettik. getirttik. İlgili arkadaşlarla çalışarak çalışmayı iki günde bitirdik, üç gün sürmedi. Yazdığımız kanunu aldım ve Ankara’ya gittim. 1095 sayılı belediye kararnamesi kabul edildi ve ben aday oldum. İSKİ’nin belediyeye bağlanması ve bu kararnamenin kabulü iki şartımı oluştuyordu. Bunun modeli de çok basit. Her ilçeye bir seçilmiş belediye başkanı, ilçelerin belediye meclis üyeleri ve bu üyelerin %10’u Anakent’e gelebilecek, anakent yani Büyükşehir Belediye Başkanı doğrudan halk tarafından seçilebilecektir. Peki kim ne iş yapacak? Genel olarak büyük cadde ve meydan yapımı veya büyük projelerden büyükşehir sorumlu olacak iken

Your tenure as Mayor of Istanbul Metropolitan Municipality from 1984 to 1989 is regarded as one of the foundational periods of modern municipal governance in Türkiye. How should that period be interpreted today? How have the projects you initiated during that time resonated in today’s Türkiye?

The founder of modern municipal governance in Türkiye, as in many other fields, is Mustafa Kemal Atatürk. The Law on Local Administrations, numbered 1580 and enacted in the 1930s, remains one of the most modern laws in the world even today. Following that legislation, I authored the legal framework for the metropolitan aspect of modern municipal governance. Scientifically, this is referred to as “Metropolitan City Management,” but in Turkish, it became known as the Metropolitan Municipality Law. The foundation of this law is the aforementioned Law No. 1580. When the Motherland Party (ANAP) came to power in 1983, I was one of its founding members. At the time, Turgut ÖZAL wanted me to become a Member of Parliament even Deputy Prime Minister but I declined, as I had a factory and was heavily occupied with business. But that’s a long story. Back then, I was the Istanbul Provincial Chair of ANAP. The candidate I recommended for Istanbul Metropolitan Mayor was not nominated. When I did not accept the candidate proposed by Turgut ÖZAL, the responsibility ultimately fell on me.

When Özal offered me the position of Mayor of Istanbul, I presented him with two conditions. The first was about the severe water shortage in the city water flowed only two days a week, and it was dirty, yellowish in color. People used to collect water in bathtubs. It’s hard to believe how anyone managed to bathe with that water. People carried water in large containers. At that time, İSKİ (Istanbul Water and Sewerage Administration) was under the jurisdiction of the Governor’s Office. As my first condition, I said: “Istanbul is without water, and İSKİ must be transferred to my authority. In a city suffering from water scarcity, İSKİ must fall under the jurisdiction of the metropolitan municipality.” Thankfully, within two days, a decree law was issued transferring İSKİ to the Istanbul Metropolitan Municipality. As for my candidacy, I explained the metropolitan municipality model to him in the car in just ten minutes. He said to me, “Go, write it into law, and bring it back.”

I returned to Istanbul and invited two experts from the OECD in France. Together with the relevant colleagues, we completed the work in just two days it didn’t even take three. I took the law we had drafted and went to Ankara. The municipal decree numbered 1095 was adopted, and I became a candidate. The integration of İSKİ into the municipality and the adoption of this decree constituted the two conditions I had set. The model itself was very simple: each district would have an elected mayor, municipal council members from the districts would be elected, and 10% of these members would serve at the metropolitan level. The metropolitan (or Greater City) Mayor would be directly elected by the people. So, who would be responsible for what? In general, the metropolitan municipality would handle large avenues, squares, and major projects, while streets and daily

sokaklar ve günlük işler ilçe belediyelerinde olacaktı. Büyük ölçekli planları büyükşehir belediyesi yapacak, uygulama projelerinin onayı büyükşehir belediyesinde olmak üzere ilçe belediyeleri yapacaktı.

Hatta o zaman ÖZAL, polisi de bize bağlamayı teklif etti ancak kabul etmedim. Türkiye’de her il kendini devlet gibi görür, bölünür diyerek reddettim. Halbuki Almanya’da Amerika’da birçok yerde şehir polisi belediye başkanlığına bağlıdır. Ama Türkiye’nin şartları farklı, bu nedenle bu teklifi kabul etmedim. Neticede aday olduk ve % 49.9 gibi bir çoğunluk ile de seçildim. Halende %49.9’u aşan bir aday yok. Ben tek başına bu oyu aldım. Bu oranı alacağımı kamuoyu araştırması yaparak öngördüm. Kamuoyu araştırmasını Türkiye’ye ilk ben getirdim. O zamanlar bu şirketler çok iyi çalışıyordu.

Neticede seçimi kazandım ve ilçe belediyelerini bir ay içinde oluşturduk. İlçe belediyelerine ait olacak gayrimenkulleri dağıttım ve bir ay sonra sistem tıkır tıkır çalışmaya başladı. Bir ayda koca bir şehirde yeni bir model kuracaksın, bu modeli uygulayacaksın ve sistemi çalıştıracaksın. O zaman İstanbul’da 19 belediye vardı. İlçelerdeki başkanları da ilçe belediye başkanı yaptım.

services would fall under the responsibility of district municipalities. The metropolitan municipality would be responsible for large-scale planning, while district municipalities would implement the projects subject to approval by the metropolitan municipality.

In fact, at the time, ÖZAL also offered to place the police under our authority, but I refused. I declined by saying that in Türkiye, each province already sees itself as a kind of state this could lead to fragmentation. Yet, in countries like Germany and the United States, city police departments are often under the authority of the mayor. But Türkiye’s conditions are different, and for that reason, I did not accept the offer. Eventually, I became a candidate and was elected with a majority of around 49.9%. To this day, no other candidate has exceeded that percentage. I achieved this result on my own. I had foreseen this outcome through a public opinion poll. I was the first to introduce public polling to Türkiye. Back then, those research companies operated with great effectiveness.

In the end, I won the election and we established the district municipalities within a month. I allocated the properties that would belong to the district municipalities, and after one month, the system began working perfectly. You are expected to set up a new model, implement it, and have the system running in just one month in a massive city. At that time, Istanbul had 19 municipalities. I also appointed the district presidents as the district mayors.

Görev süreniz boyunca hayata geçirdiğiniz altyapı ve şehirleşme hamleleri, bugün dahi referans gösteriliyor. Bu kapsamda, İstanbul’u devraldığınız dönemin koşulları göz önüne alındığında, önceliklerinizi nasıl belirlediniz?”

Biz neden projelere başladık ve ne yaptık? Basitçe söyleyeyim. Başladığımızda İstanbul’da su yoktu ama atık su sistemi de yoktu. 42 derenin 85 kolu tüm binaların atık suları ile kirlilik içindeydi. O derelerde birleşerek denize akıyordu. Şimdi dereler sürekli kirli olduğu için bu durumda sivrisinek oluşturunuyordu. Şehrin üstü bulut gibi sivrisinek yığınlarıyla kaplıydı. Denizler kirli, dereler kirli. Gelelim yollara... Şehrin %70’i gecekondtu %30’u da asfaltlanarak şehirleşmişti. 1950’de İstanbul sanayileşmenin merkezi yapılmış ve bunun merkezi de Haliç etrafındaydı. Haliç’in etrafında 600’ün üstünde fabrika yapılmış ve tüm atıkları da doğrudan Haliç’e gidiyordu. Kirli derelerde doğrudan Haliç’e akıyordu. Dolayısıyla İstanbul’un dereleri ve sahilleri pislik içerisinde ve çok pis kokuyordu. Ancak en pis kokanı Haliç’ti. Gelen tüm pis sular dışarıda çıkamıyordu.

Galata köprüsü dubalar üzerine kurulmuştu. Dubalarda akıntıyı %98 oranında tıkıyordu. Haliç’ten burnunuzu tıkamadan geçemezsiniz. İstanbul’un denizleri, sahilleri kirlenmiş, karaları da dereler vasıtasıyla çok pis kokuyordu. Ama şehrin içine baktığınızda irili ufaklı 130 bin tane fabrika vardı. Şehrin göbeğinde iki tane çimento fabrikası vardı. Birisi Kartal Yunus’ta diğeri de Zeytinburnu’ndaydı. Bu fabrikaların bacalarında filtre benzeri hiçbir şey de yoktu. Haliç’in ucunda Eyüp’te 10.000 kişi çalışan tüp

The infrastructure and urban development initiatives you implemented during your tenure are still cited as points of reference today. In this context, considering the conditions of Istanbul at the time you took office, how did you determine your priorities?

Why did we initiate these projects, and what did we do? Let me put it simply: when we began, Istanbul had no water supply—and no wastewater system either. The 42 streams and their 85 branches were heavily polluted by sewage from every building. These streams would merge and flow directly into the sea. Because the streams were constantly polluted, they became breeding grounds for mosquitoes. The sky over the city was literally covered by swarms of mosquitoes like a cloud. The seas were dirty, the streams were filthy. Now, regarding the roads... 70% of the city was made up of informal housing (gecekondtu), and only 30% had been urbanized with paved roads. In the 1950s, Istanbul was turned into the center of industrialization, with the Golden Horn (Haliç) at its core. Over 600 factories were built around the Golden Horn, discharging all their waste directly into it. The polluted streams also flowed straight into the Golden Horn. As a result, Istanbul’s streams and coastline were filthy and reeked of foul odors. But the worst of all was the Golden Horn it smelled the most, as all the wastewater flowing into it had nowhere to go.

The Galata Bridge was built on pontoons, which blocked about 98% of the water current. You couldn’t pass by the Golden Horn without holding your nose. Istanbul’s seas and coastlines were polluted, and the land smelled terrible due to the streams. But when you looked deeper into the city, there were about 130,000 factories of various sizes. In the heart of the city, there were two cement factories one in Kartal Yunus, the other in Zeytinburnu. These factories had no filters or similar equipment on their chimneys. At the end of the Golden Horn

demir döküm fabrikası vardı. Her vardiya 3300 kişiydi. O bölgedeki insanlar, diğer bölgedeki insanlara oranla %10 daha fazla akciğer kanserine yakalanıyordu. Şehrin ana caddelerinde otomobil tamircileri vardı. Dolapdere yokuş üstünde tüm otomobil tamircileri vardı, dolayısıyla sokaklardan makine yağı akardı.

Baktığınızda; şehir dediğimiz kısımda elektrik dışında, telefon dahil hiçbir altyapı yoktu. Telefon bağlantıları elektrik direklerine bağlanmış tüm kablolar salkım saçak inanılmaz bir görsel kirlilik ile duruyordu. Şehrin %70'i gecekonduydu. Bu kısımda ise her yer çamurdu. Şöyle söyleyeyim; bir saha ziyaretim sırasında Kadıköy'de Ünalı Mahallesi'ne çizme ile gittim. Gezinin sonunda çizmelerden biri çamura saplandı çıkaramadım orda kaldı. Tek ayakla bir kahvehaneye sığınmak zorunda kaldım. Propaganda zamanında Gazi Mahallesi'ne araçla gittim. Araç çamura bulandı karası da böyle kirliydi. Gecekonduda yaşayanlar ve oradan gelen araçlar bir şekilde o çamurla şehrin içine geliyordu. İstedik kadar yıka, şehrin tüm caddeleri çamur ve toz içerisinde kalıyordu. Kışın çamur yazın toz oluyordu. Kanalizasyonu ve suyu da aşağı yukarı sıfır olan bir şehirdi. Kış akşamları da özellikle Ağacli Kömürü yanıyordu ve sülfür havada %5-5,5 civarıydı. Görme yetisi 10 metreye kadar düşüyor ve havayı soluduğun zaman ciğerin yanıyordu.

in Eyüp, there was a steel and iron casting factory employing 10,000 people. Each shift had 3,300 workers. People living in that area had a 10% higher rate of lung cancer compared to other districts. Along the city's main roads were auto repair shops. All of them were located along the slope of Dolapdere, and as a result, engine oil would flow through the streets.

When you looked at the city, apart from electricity, there was virtually no infrastructure not even for telephones. Telephone lines were attached to electric poles, with tangled cables hanging everywhere, creating incredible visual pollution. Seventy percent of the city consisted of informal housing (gecekondu). These areas were completely covered in mud. Let me give you an example: during a field visit to Ünalı Neighborhood in Kadıköy, I had to wear boots. By the end of the visit, one of my boots got stuck in the mud I couldn't get it out, and it stayed there. I had to hop on one foot into a local coffeehouse for shelter. During the campaign period, I visited Gazi Neighborhood by car. The vehicle was completely covered in mud the terrain was just that dirty. Residents of the gecekondu areas and their vehicles would inevitably bring that mud into the city. No matter how much you cleaned, all the main streets of the city remained full of mud and dust. In winter, it was mud; in summer, it was dust. It was a city with practically no functioning sewer or water system. In the winter evenings, Ağacli coal was commonly used, and the sulfur content in the air would reach around 5 to 5.5%. Visibility dropped to just 10 meters, and when you breathed in the air, it would burn your lungs.

Dünyanın en güzel şehri, en pis en berbat en karmaşık şehrine dönmüştü. 1956 yılında Haliç'i sanayi bölgesi yapan Henri Prost planı ile İstanbul rezil bir hale gelmiştir. O günün şartlarında yönetim süratli bir kalkınma düşünüyor. Hedef sadece ve sadece insanlara para kazandırmak olmuş, coğrafyayı hiç düşünmemişler. İstanbul gibi bir şehirde sanayi kurulmaması gerektiğinin farkında değiller. Osmanlı Devleti bile bunun farkına varmış sanayiye başkentte kurmamıştır. Gerçi Osmanlı'da sanayi yok ama yine de üretim merkezleri Bursa gibi başka şehirlerdeydi. İstanbul'u 1956 yılında Henri Prost ve Hans Högg ile sanayileşmeye açtılar. Açtılar ancak altyapı yok. Birdenbire fabrikalar kurulunca Anadolu'dan milyonlarca insan fabrikalara iş bulmak için akın etti. Bu insanları evleri yok. Buldukları arazilere ev yapmışlar ve bunların da hiçbirinin projesi oluşturulmamıştır. Derme çatma ve belediye yıkmasın diye bir gece içinde yaptıkları için ismi gecekondu oldu. Halkta güzel isim bulmuş. Hakikaten bir gecede bitiriyorlar ve bitmiş şeye zabıta el koyamıyormuş o günün şartlarında.

Böylece %70'i plansız, programsız hatta yolsuz yerler olmuş. O gecekondu sokakları o kadar dar ki insanlar bile zor geçiyordu. Susuz kanalizasyonsuz yolsuz bir şehir teslim aldık. Ben belediye başkanı olduğumda hanım bana dedi ki "sakın aday olma, acayip işler yapar sonunda hapse girersin. Sana yemek getirmem".

The most beautiful city in the world had turned into the dirtiest, most chaotic, and most degraded one. With the Henri Prost plan of 1956, which designated the Golden Horn as an industrial zone, Istanbul fell into disgrace. At that time, the administration was focused on rapid development. The sole aim was to generate income for people, with no consideration given to the geography. They were unaware that establishing industry in a city like Istanbul was a grave mistake. Even the Ottoman Empire had understood this and refrained from concentrating industry in its capital. Although the Ottomans didn't have a fully developed industrial sector, their production centers were located in other cities, such as Bursa. But in 1956, Istanbul was opened to industrialization under Henri Prost and Hans Högg. It was opened, yes but with no infrastructure in place. As factories suddenly began to emerge, millions of people from Anatolia flocked to the city in search of jobs. These people had no homes. They built houses on whatever land they could find none of which had any approved plans. The structures were ramshackle, hastily built overnight to avoid demolition by the municipality hence the name "gecekond" (built overnight). The people came up with a fitting name. They truly did finish building in a single night, and under the conditions of that time, the municipal authorities couldn't seize a structure once it was completed.

As a result, 70% of the city became unplanned, unregulated, and even lacked proper roads. The streets in those gecekondu areas were so narrow that even people could barely pass through. We inherited a city without water, without sewage systems, and without roads. When I became mayor, my wife told me, "Don't you dare run for office—you'll get involved in all kinds of crazy

Benim deli olduğumu biliyor. Hatta o kadar üzüldü ki seçimi kazandığım sabah eve sevinçle geldim. Kapıyı çaldım hanım bana “iyi halt ettin” dedi. Belediye başkanı olduğum için hanım hiçbir zaman mutlu olmadı. Ne olacağını biliyordu yani. Benim vaatlerimin arasında söylediğim şey “İstanbul’u şehirleştireceğim ve halkı denizle buluşturacağım.” ifadesiydi. O günün şartlarında halkı denizle buluşturacağım demek deli, çılgın bir ifadeydi. Tüm kıyılar villalarla kapalı ve pisti. Açık olsa ne olacak denizle buluşamazsın ki. Parmağını bile sokamazdın. Gelir gelmez ilk iş hatırladığım kadarıyla altı Mayıs’taki ilk toplantıda Haliç’in temizlenmesi kararını muhalefet dâhil olmak üzere oy birliği ile mecliste aldırıldı. Neticede İstanbul’u tamamen modern bir kanalizasyon ile buluşturduk ve 7000 km sokak kanalizasyon, 1200 km tali kolektör, 150-170 km arasında ise devasa içinden otobüs geçen kolektör yaptık. Beş arıtma tesisi yapıldı. Birisi Yenikapı birisi Baltalimanı, birisi Kadıköy, birisi Tuzla sonuncusu da Avcılar’daydı. İki biyolojik geriye kalan üç tanesini fiziki arıtma yapıp çok şükür Haliç dahil olmak üzere denizleri yüzülecek hale getirdim.

Düşünürsen beş senede bu işlerin tamamını tamamladım. Beş bin km yeni su borusu değiştirdik. Çünkü İstanbul’un susuz kalmasının ana sebeplerinden birincisi su borularının kırık dökük olmasıdır. Tarihi yarımada da Osmanlı’dan kalma olanlar ise artık tıkanmış, içinden %1’i kadar su geçiriyordu. Su kaçağı %70’ti. O günkü şartlarda

things and end up in jail. I won’t bring you food.” She knew I was a bit mad. In fact, she was so upset that when I came home joyfully the morning I won the election, I knocked on the door and she said, “Well done, what a mess you’ve gotten yourself into.” She was never happy that I became mayor. She knew exactly what was coming. One of my main promises was: “I will urbanize Istanbul and reunite its people with the sea.” At the time, saying something like “reuniting the people with the sea” was considered insane and outrageous. The entire coastline was blocked off by villas and it was filthy. Even if it were open, you couldn’t access the sea you couldn’t even dip your finger in it. As far as I remember, the very first action I took was during the city council’s first meeting on May 6th, where I passed a resolution unanimously, including support from the opposition to clean up the Golden Horn. In the end, we completely equipped Istanbul with a modern sewage system. We constructed 7,000 kilometers of street sewer lines, 1,200 kilometers of secondary collectors, and between 150–170 kilometers of massive collectors so large that buses could pass through them. We built five treatment plants: one in Yenikapı, one in Baltalimanı, one in Kadıköy, one in Tuzla, and the last in Avcılar. Two were biological, and the other three physical treatment plants. Thankfully, we made the seas including the Golden Horn clean and swimmable again.

When you think about it, I completed all of this within just five years. We replaced 5,000 kilometers of old water pipelines. One of the main reasons behind Istanbul’s chronic water shortage was the dilapidated condition of these pipes. In the Historical Peninsula, some pipes dated back to the Ottoman era and were so clogged that they allowed only about 1% of water to pass through. Water loss was at 70%. At that time, the daily capacity

günlük kapasite barajlarda 1 milyon m³ veriyorduk. Ama 700 bin m³ toprak altına gidiyordu. Evlere tabi su yetişmiyordu. Üçüncü kata su çıkmıyordu. İnsanlar ellerinde bidonlar ile su bekliyordu. Su sesi geldiğinde küvetlere hemen su doldurulurdu. Uzun lafı kısası böyle bir susuzluktan beş senenin sonunda uzaklaşabildik. İlave iki baraj yaptık. Büyükçekmece barajı ve Darlık barajı olmak üzere. Her birisi ayrı bir hikâye. Ayrı ayrı romanlar çıkar. Her birinin ilave su miktarı 700 bin m³’tür. Boruları değiştirdikten sonra su kaçağı %10-15 civarına düştü. Kaçağı azaltarak 550 m³ ilave su kaynağı kazandırmış olduk.

Barajlarla birlikte 1 milyon 600 bin m³ su kazandırmış olduk. 1988’de artık İstanbul’un su meselesi bitmişti. Gazetelere ilan veriyordum. Sakın damacana su içmeyin. Çeşme suyu için diye, çünkü su pırl pırlı. Su kalitesi içmeye müsaitti. Damacana su satışı bu dönemde beş yıl içinde ortadan kalkmıştı. İstanbul’un beş bin km su borusunu en modern versiyonu ile değiştirdim. Su kaybı inanılmaz bir şekilde düştü ve su kaçaklarını tespit etmek için SCADA sistemi denilen bir sistem kurdum. O da herhangi bir su kaçağı belli miktarı aştığı zaman otomatik olarak vanayı kapatıyordu. SCADA sistemi ise hala duruyor. Böyle bir sistemi 1980’li yıllarda İstanbul’a kurduğumuza kimse inanmıyordu ve hala da çalışıyor.

from the reservoirs was 1 million cubic meters, but 700,000 cubic meters were lost underground. Naturally, there wasn’t enough water reaching homes water couldn’t even reach the third floor. People would wait with jugs and containers in hand. When they heard the sound of running water, they would immediately fill their bathtubs. Long story short, after five years, we managed to overcome that severe water shortage. We built two additional dams: the Büyükçekmece Dam and the Darlık Dam. Each one has its own unique story entire novels could be written about them. Each of these dams contributed an additional 700,000 cubic meters of water. After replacing the pipelines, water loss dropped to around 10–15%. By simply reducing leakage, we gained an additional 550,000 cubic meters of usable water.

With the addition of the dams, we secured a total of 1.6 million cubic meters of water. By 1988, Istanbul’s water problem had effectively been resolved. I even published advertisements in newspapers saying, “Do not drink bottled water drink tap water,” because the water was crystal clear. The quality was suitable for drinking. Within those five years, the sale of bottled water had virtually disappeared. I replaced 5,000 kilometers of Istanbul’s water pipelines with the most modern versions. Water loss dropped dramatically. To detect leaks, I implemented a system called SCADA. This system would automatically shut off a valve if a leak exceeded a certain threshold. The SCADA system still operates today. At the time, no one could believe such a system had been installed in Istanbul back in the 1980s and yet, it continues to function.

Bunlar dışında su ile ilgili iki de proje yaptık. Birisi Istanca'dan, Bulgaristan sınırından İstanbul'a kadar bir sürü dere var ve hepsi temiz su. Onları birbirine aktararak İstanbul'a Terkosa getirme projesi ile günlük, 800 bin m³ getirttik. Diğer de Kandıra'da İsaköy'de betonarme baraj olarak tasarlayıp Japonlara yaptırdık. Cıvatasına kadar bitirmiştik. Eğer başkanlıkta kalsaydık oradan da 600 bin m³ su kullanımı mümkün olacaktı. 1 milyon 400 bin ilave su miktarı sağlanmış oluyordu. Bizim zamanımızda yaptığımız su kaynakları toplamı, 18-19 milyon nüfusa yetecek kadar var dedim ve ondan sonrası içinde İstanbul'dan kaçan kurtulur demiştim. Sizce yanıldım mı? hayır. Bizden sonra gelen tüm belediye başkanları Haliç'i ben temizledim suya ben kavuşturdum diyor. Neyse uzatmayalım. Bugün İstanbul'un kurduğum altyapısı olmasaydı, İstanbul o zamanlar gibi bugün de pis kokan bir şehirdi.

Yine bizim zamanımızda Türkiye'ye doğalgaz gelmişti. Doğalgaz şirketi olan İGDAŞ'ı da biz kurduk. Bugün hala İGDAŞ görevini yerine getirmeye devam ediyor. İstanbul'un havası kirliydi temizledik, denizi kirliydi temizledik. Gecekondu için ÖZAL ile görüştük. Gecekondu kanunu çıkararak hepsini tapu sahibi yaptık. Herkes evim yıkılacak korkusundan kurtuldu. Çoğunun elektriği vardı zaten. Su altyapısını kurduk ve yolları asfaltladık. Hem gecekondu periferi, hem de merkez kurtuldu. Psikolojik olarak evim yıkılacak baskısından kurtuldular.

In addition to all this, we carried out two more water-related projects. One was from Istanca—there are numerous clean water streams stretching from the Bulgarian border to Istanbul. By channeling them into one another and bringing them to Terkos, we secured an additional 800,000 cubic meters of water per day. The other project was in İsaköy, Kandıra, where we designed a reinforced concrete dam and had it built by the Japanese. We completed it down to the last bolt. Had I remained in office, that dam would have provided another 600,000 cubic meters of water. That meant a total of 1.4 million cubic meters of additional water would have been available. At the time, I stated that the water resources we had developed would be sufficient for a population of 18 to 19 million. I also said, "From this point on, whoever can, should escape from Istanbul." Do you think I was wrong? No. Every mayor who came after me claimed they were the ones who cleaned the Golden Horn or resolved the water crisis. Anyway, to keep it short if the infrastructure I established for Istanbul did not exist today, the city would still be as foul-smelling as it was back then.

During our time, natural gas was also introduced to Türkiye. We were the ones who established İGDAŞ, the natural gas company, which still continues to operate today. Istanbul's air was polluted we cleaned it. The sea was polluted we cleaned that too. Regarding the gecekondu (informal housing) areas, we held talks with ÖZAL and passed the Gecekondu Law, granting title deeds to all those residents. People were finally freed from the fear of having their homes demolished. Most already had electricity. We built the water infrastructure and paved the roads. Both the periphery, where the gecekondu settlements were located, and the city center were rehabilitated. Psychologically, people were relieved from the constant anxiety of losing their homes.

Yeditepe Üniversitesi'ni kurarken temel hedefiniz neydi? Belediye Başkanı ve eğitimci Kimliğinizle gençlere çok önem verdiğinizi biliyoruz. Bu gün Türk Gençliğini nerede görüyorsunuz, Türk Gençliğinin nasıl bir vizyonu olmalı?

Çok basit. Vizyonu Atatürk vermiş. Atatürk'ün kurduğu prensiplerle ilerlemek zorunda Türkiye. Yalnız Türkiye değil tüm dünya. Başka da yolu yok. Dünya Atatürk'ün prensiplerini benimserse huzura kavuşur, savaşlar biter. Dünyada gerçekten ümit ettiğimiz kardeşlik doğar. Yoksa kapitalizmin doymaz hırsıyla, komünizmin insanları uyuşturan tarafları devam ettiği müddetçe insanlık huzura kavuşmaz. Atatürk'ün getirdiği şey, devlet ve özel sektörün ahengidir. Hem özel sektörde insanların para kazanma hırsı ve isteğini, hem de sonsuz hırsını sıfırlayan devlet kurumları arasındaki dengeyi sağladığınız gün dünya barışa gider.

Halbuki Atatürk ne demiş; "Yurtta sulh dünyada sulh". Artı rehberiniz nedir; ilimdir, fendir. Dünya ve Türk gençliğinin gitmesi gereken yol budur. Bu kadar basit

What was your primary objective when founding Yeditepe University? We know that, both as a former mayor and an educator, you have always placed great importance on youth. Where do you see Turkish youth today, and what kind of vision should they have for the future?

It's very simple. The vision has already been laid out by Atatürk. Türkiye must advance in line with the principles founded by Atatürk—not just Türkiye, but the entire world. There is no other path. If the world embraces Atatürk's principles, peace will prevail, wars will end, and the brotherhood we hope for will finally emerge. Otherwise, as long as the insatiable greed of capitalism and the numbing aspects of communism continue, humanity will never find peace. What Atatürk brought forth was the harmony between the state and the private sector. When you establish a balance between the desire and ambition to earn money in the private sector, and the regulatory mechanisms of the state that temper this limitless ambition, then the world moves toward peace.

After all, what did Atatürk say? "Peace at home, peace in the world." And what is your guide? Science and knowledge. This is the path that both the world's youth and Turkish

yani. Ama maalesef hangi noktadayız; Türk gençliğini Atatürk'ün hedefinden saptırmak isteyen emperyal güçler, tüm oyunlarını Türkiye'de oynuyorlar. Ama eninde sonunda Atatürkçü Türk Gençliği galip gelecektir.

Terörsüz Türkiye sürecini hep birlikte yaşıyoruz. PKK'nın silah bırakma sürecini nasıl okuyorsunuz?

Bir kere Türkiye'de Kürt meselesi yok. Onu size söyleyeyim. Türkiye'nin büyüklüğünden gücünden korkan emperyal güçlerin oyunları bunlar. Kürt-Türk meselesi, kavramı bizim çocukluğumuzda yoktu ki. Ne zaman çıktı? Türkiye güçlenmeye başladı, Türkiye başımıza bela olmasın diye nifak soktular. Bu nifakları Osmanlı döneminde de aramıza sokmuşlardı. Osmanlı bölünmeden evvel içerden çıkan nifaklar neydi? Ermeni nifağını aramıza soktular. Lawrence' of Arabia'yı gönderip Osmanlı Arapları arasında düşmanlık getirdiler. Bilhassa Filistin'de Türk askeri altın yuttu sözünü yapıp askerin midelerini çengel gibi Arap hançerleri ile söktüklerini %100 Arap kaynaklarından görebilirsiniz. Demek ki Ermeni, Kürt, Arap meselesi ile araya nifak soktular.

youth must follow. It's really that simple. Unfortunately, where are we now? Imperialist forces are playing all their games in Türkiye to divert Turkish youth from Atatürk's vision. But in the end, Atatürk's youth will prevail.

We are collectively witnessing the process of a terror-free Türkiye. How do you interpret the disarmament process of the PKK?

Let me tell you this: there is no Kurdish issue in Türkiye. These are the schemes of imperial powers that fear Türkiye's growing strength. The notion of a Turkish-Kurdish conflict didn't exist during our childhood. So when did it emerge? It began when Türkiye started gaining power. To prevent Türkiye from becoming a strong force, they sowed discord. They did the same thing during the late Ottoman period. What were the internal conflicts that contributed to the empire's fragmentation? They stirred up the Armenian issue. They sent agents like Lawrence of Arabia to incite hostility among the Arabs of the Ottoman Empire especially in Palestine. There's strong Arab documentation of incidents like Turkish soldiers being accused of swallowing gold and then being cut open with hooked daggers. So they created rifts through Armenian, Kurdish, and Arab issues.

Osmanlı'yı borçlandırıp Duyun-u Umimiye'yi kurdurarak en sonunda parçalayıp yok ettiler. Bazı vicdansızlar Atatürk Osmanlı'yı yıktı diye tarihi çarptırıyorlar. Atatürk'ün doğduğu 1881 de Osmanlı'da Duyun-u Umimiye kurulmuştu. Bir devlet kasasını, gelir toplama hakkını başkasına devredince, devlet kalır mı ortada. Tüm bunlara rağmen rahmetli Atatürk, Osmanlı'nın yıkılmaması için hayatının birçoğunu çöllerde, savaşlarda, Anafartalar'da geçirmiştir. Atatürk bir imkansız başarılar Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kurmuş, kurallarını, kaidelerini yerleştirmiştir.

Dünya medeniyetine Osmanlı'nın küllerinden modern bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti çıkarmıştır. Şimdi hedef onu yıkmak ve parçalamak. Arap meselesi bitmişti, Atatürk'ün vasiyetinde Arapların işlerine karışmayın, iyi komşuluk yapın vardır. Orası gayya kuyusu, girince çıkamıyorsun. Şuan ki sıkıntımız bu. Kürt meselesini canlandırdılar ki şuan ki Kürt meselesi aslında ASALA'nın Ermeni meselesinin Kürt tarihine döndürülmüş, modifiye versiyonudur. Allah sonumuzu hayretsin diyorum.

Terör ve kutuplaşma üzerinden Türkiye'nin gençliğini dizayn etmeye çalışan güçlere karşı nasıl bir uyanış yaşandı?

Türk gençliği hiçbir zaman teröre sempati duymadı. Sağ-sol kavgasında gördüğünüz terör ise emperyal güçlerin kıskırtması ile ortaya çıktı. Türkiye'nin sağcısı ile solcusu arasında hiçbir fark yoktu. 1980 sonrasında hapishaneye girdiler. Hepsi hapishaneden kardeş çıktı. Bir baktılar ki hedefimiz aynıymış. Dolayısıyla bunların hepsi uluslararası oyunlar. O zamanlarda gençler oyuna geldiler. Ama şu anda başımızdan geçen bunca olaylardan sonra Türk gençliği birbiri ile kavga etmemeyi öğrendi. Onun üzerine zaten ASALA'yı soktular. ASALA'yı devlet yendi. Ardından PKK'yı çıkardılar. Bu kademe kademe dizayn ediliyor.

Türkiye'nin yalnızca bölgesel değil, küresel bir aktör olma iddiasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkler dünya tarihinde her zaman küresel çapta liderlik yapmış millettir. Dünyanın ilk imparatorluğunu Türkler kurmuştur. Çin ve hanedanlığı, Cengizhan İmparatorluğu diyorsunuz tamamı Türklerden oluşuyor. Hangi imparatorluk gördünüz de içinde Türkyok. Roma İmparatorluğu'na diyorlar ki, efendim İtalyanlar kurdu. İtalyanların kökenine baktığınız zaman Etrüskler, Anadolu'dan göçen bir halk. Muhtemelen de Sakalar. Neden; Sakaların kullandığı Runik alfabenin nerdeyse aynısını İtalyanlar kullanıyor. Runik alfabe nedir? Orta Asya'da Türklerin bulduğu bir alfabedir.

They indebted the Ottomans, established the Düyun-u Umumiye (Public Debt Administration), and eventually dismantled the state. Some heartless people distort history by claiming that Atatürk destroyed the Ottoman Empire. But when Atatürk was born in 1881, the Düyun-u Umumiye had already been founded. When a state hands over its treasury and tax collection rights to outsiders, can it really be considered sovereign anymore? Despite all this, the late Atatürk spent much of his life trying to prevent the collapse of the Ottoman Empire fighting in deserts, on battlefields, at Anafartalar. He accomplished the impossible by founding the Republic of Türkiye and laying down its principles and rules.

From the ashes of the Ottoman Empire, he built a modern nation-state that contributes to world civilization. Now the goal is to dismantle that. The Arab issue has faded, and Atatürk himself advised in his will to stay out of Arab affairs and maintain good neighborly relations. "That is a bottomless pit," he said "once you're in, you can't get out." That's exactly what we're dealing with now. The so-called Kurdish issue being stirred up today is actually a repackaged, modified version of the Armenian issue transformed from ASALA into a new narrative within Kurdish history. All I can say is: may God help us in the end.

What kind of awakening has taken place in response to the forces attempting to reshape Türkiye's youth through terror and polarization?

Turkish youth have never sympathized with terrorism. The terror witnessed during the clashes between the right and the left was the result of provocations by imperial powers. In reality, there was no real difference between Türkiye's right-wing and left-wing youth. After 1980, they ended up in prison together and came out as brothers. They realized they had the same goals. So, all of this was part of international games. Back then, the youth were deceived. But today, after everything this country has gone through, Turkish youth have learned not to fight one another. And just when that unity began to emerge, ASALA was introduced. The state defeated ASALA. Then came the PKK. This has all been part of a gradual, calculated design.

How do you assess Türkiye's ambition to be not only a regional power but also a global actor?

Turks have always been a nation that has demonstrated global leadership throughout world history. The very first empire in the world was established by the Turks. When you look at China and its dynasties, or the Empire of Genghis Khan you'll see they were entirely made up of Turks. Name any empire in history there's always a Turkish presence in it. People say the Roman Empire was founded by the Italians, but when you trace their origins, you find the Etruscans a people who migrated from Anatolia. Most likely, they were Saka Turks. Why? Because the Etruscans used an alphabet nearly identical to the runic script, which was developed by the Turks of

Etrüsk halkının kemik DNA'sına bakıldığında Anadolu'da çıkan DNA ile aynı. Dilleri, Avrupa dillerinin aksine sondan eklemeli, Türkçe'deki gibi cinsiyet kavramı yok. Romulus da Remus yani varoluş efsaneleri de Ergenekon ile birebir. Net bir şey daha söyleyeyim, Roma'nın kuruluşu M.Ö. 711'dir. Roma'nın kuruluşunu yapacak bilgi ve donanımda Avrupa'da hiçbir aşiret yoktur. Anadolu'dan gidenler Roma'yı kurdu. Şimdi son zamanlarda bunun üstünde çalışıyorum.

Roma'yı kuran Türklerdir, dolayısıyla Türkler dünya sahnesinde her zaman vardır ve her zaman başa

Central Asia. And when you examine the DNA of Etruscan remains, they match those found in Anatolia. Their language, unlike European languages, is agglutinative and genderless just like Turkish. Even their origin myth Romulus and Remus is strikingly similar to the Turkish Ergenekon legend. Let me state something clearly: the Roman Empire was founded in 711 B.C., and at that time, there was no tribal group in Europe with the knowledge and capacity to establish such a civilization. It was migrants from Anatolia who founded Rome. This is something I've been working on recently: the founders of Rome were Turks.

Therefore, Turks have always existed on the world stage and they've always played for leadership.

oynamışlardır. Şuan da başa oynuyoruz. Yavaş yavaş o da ortaya çıkıyor. Dünya tarihini kuranlar Türklerdir. Çin tarihinden Türk tarihini çıkar Çin kalır mı ortada. Peki Hindistan tarihinden Türk tarihini çıkar, geriye ne kalır?

Gazneliler, Babürlüler... Uzun lafın kisası Hindistan'ı yöneten Türkler, Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nu kuran Türkler, Osmanlı Devleti'ni kuran Türkler. Dünya tarihinde Türkler her zaman medeniyet kurucu, tarih kurucu olmuştur. Ama Türkler'in en kötü tarafı şu ki; kendi kurdukları devletleri, imparatorlukları yine kendileri yıkmışlardır. Artık Türklerin bunu anlaması lazım ve birbirleri ile kaynaşması lazım.

And today, we are once again stepping into that role, and it's gradually becoming visible. Remove Turkish history from Chinese history what's left of China?

Do the same with Indian history what remains? The Ghaznavids, the Mughals... In short, Turks ruled India. Turks established the Great Seljuk Empire. Turks founded the Ottoman Empire. Turks have always been builders of civilization and shapers of history. But the greatest weakness of the Turks is this: they are the ones who have always destroyed the very empires they themselves built. It's time for Turks to recognize this and come together in unity.

2030'A BEŞ KALA YERELİN GÜCÜYLE KÜRESEL ORTAKLIKLAR İNŞA EDİLİYOR...

Dr. Mehmet DUMAN
WALD Yönetim Kurulu Başkanı
UCLG-MEWA Genel Sekreteri

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Üst Düzey Siyasi Forumu (HLPF) “Mevcut ve Gelecek Nesiller için Ağ Temelli Çok Taraflılık: 2030’a Geri Sayımın Kalbinde Yerel Yönetimler” temasıyla 14-18 Temmuz 2025 tarihleri arasında New York’ta gerçekleştirildi.

Forumda “Yerelde Harekete Geç, Küreseli Hızlandır” temalı oturumun açılış konuşmasını yapan WALD Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Mehmet DUMAN; yerel yönetimlerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmadaki merkezi rolünü güçlü bir şekilde ortaya koyarak, MEWA bölgesindeki yerel yönetimlerin SKA’ların yerleştirilmesi yönünde kaydettiği ilerleme ve veri temelli yönetişimin öneminin altını çizdi.

FIVE YEARS TO 2030 BUILDING GLOBAL PARTNERSHIPS THROUGH LOCAL POWER...

Dr. Mehmet DUMAN
WALD Chairman of the Executive Board
UCLG-MEWA Secretary General

The United Nations High-Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) was held in New York from July 14 to 18, 2025, under the theme “Networked Multilateralism for Current and Future Generations: Local Governments at the Heart of the Countdown to 2030.”

At the forum, Dr. Mehmet DUMAN, Chairman of the Board of WALD, delivered the opening speech of the session titled “Act Locally, Accelerate Globally.” He strongly emphasized the central role of local governments in achieving the Sustainable Development Goals (SDGs), highlighting the progress made by local authorities in the MEWA region in localizing the SDGs and underscoring the importance of data-driven governance.

Yerel Uygulamalar Küresel Paylaşımına Açıldı

Forum süresince düzenlenen 8. Yerel ve Bölgesel Yönetimler Forumu’nda, UCLG 2023–2024 Dönem Başkanı ve Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim ALTAY ile Medine Belediye Başkanı Fahd ALBULIHISHI’nin liderliğindeki heyetler tarafından başarılı yerel uygulamalar ve iyi örnekler sunuldu. Sunumlar, yerel düzeyde geliştirilen politikaların küresel kalkınma gündemine katkı sunduğunu gösterdi.

Türkevi’nde Diplomatik Temaslar ve Ortaklık Kararları

Zirve kapsamında Türkiye’nde gerçekleştirilen görüşmeler, diplomatik temaslara yeni bir boyut kazandırdı. Türkiye’nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Büyükelçi Ahmet Yıldız ve New York Başkonsolosu Büyükelçi Muhittin Ahmet Yazal ile yapılan istişarelerde, WALD, UCLG-MEWA, ve Konya Büyükşehir Belediyesi ortaklığında Eylül 2025’te düzenlenmesi planlanan “2030’a Beş Kala SKA’lar: Uluslararası Genç Liderler New York Oturumu” için mutabakata varıldı. Bu etkinlik aracılığıyla, genç liderlerin küresel sürdürülebilirlik süreçlerine daha etkin şekilde dâhil edilmesi hedeflendi.

Local Practices Opened to Global Sharing

During the forum, the 8th Local and Regional Governments Forum showcased successful local practices and best examples presented by delegations led by Uğur İbrahim ALTAY, UCLG President for the 2023–2024 term and Mayor of Konya Metropolitan Municipality, and Fahd ALBULIHISHI, Mayor of Medina. The presentations demonstrated how policies developed at the local level contribute meaningfully to the global development agenda.

Diplomatic Engagements and Partnership Decisions at Türkiye

He meetings held at Türkiye as part of the summit brought a new dimension to diplomatic engagements. Consultations with Türkiye’s Permanent Representative to the United Nations, Ambassador Ahmet Yıldız, and New York Consul General, Ambassador Muhittin Ahmet Yazal, resulted in an agreement to organize the event titled “Five Years to 2030 SDGs: International Young Leaders New York Session” in September 2025, in partnership with WALD, UCLG-MEWA, and the Konya Metropolitan Municipality. Through this event, the goal is to enhance the active involvement of young leaders in global sustainability processes.

Stratejik Katılım ile Uluslararası Diyalog Güçlendirildi

UCLG-MEWA heyeti tarafından zirve süresince çok sayıda oturuma aktif katılım sağlandı. Özellikle “SKA 14 Sudaki Yaşam” hedefi başta olmak üzere, SKA’ların yerleştirilmesi sürecinde karşılaşılan zorluklar ve hedefler arası bütünlük konuları çeşitli platformlarda ele alındı. Bölgesel düzeyde edinilen tecrübeler, küresel paydaşlarla paylaşılırken; çok düzeyli yönetim anlayışı kapsamında iş birliği fırsatlarına zemin hazırlandı.

Yerelin Gücüyle 2030 Gündemine Kararlılık Mesajı Verildi

WALD ve Türkiye’den katılım sağlayan yerel yönetimler tarafından HLPF 2025 kapsamında sergilenen etkin katılım, “2030 Gündemi”nin başarısında yerel yönetimlerin oynadığı kilit rolü bir kez daha ortaya koydu. Forum aracılığıyla; yerel düzeydeki stratejik adımların, küresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada, belirleyici etkisi bir kez daha teyit edilmiş oldu.

Strategic Engagement Strengthens International Dialogue

The UCLG-MEWA delegation actively participated in numerous sessions throughout the summit. Challenges encountered in the localization of the SDGs—particularly Goal 14, Life Below Water—as well as issues related to coherence among the goals, were discussed across various platforms. Experiences gained at the regional level were shared with global stakeholders, paving the way for collaboration opportunities within a multi-level governance framework.

A Message of Commitment to the 2030 Agenda through the Power of the Local

The active participation demonstrated by WALD and local governments from Türkiye at HLPF 2025 once again highlighted the pivotal role local authorities play in the success of the 2030 Agenda. Through the forum, the decisive impact of strategic actions taken at the local level in achieving global sustainability goals was reaffirmed.